

آزمون ۴ اسفند ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی (۱)	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

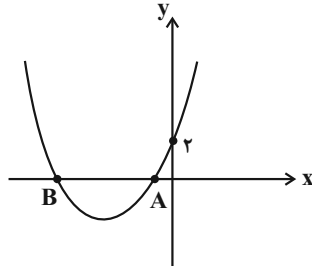
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

تابع: نمودار تابع درجه ۲
کار با داده‌های آماری
گردآوری داده‌ها
صفحه‌های ۶۳ تا ۸۴

۱- شکل زیر، نمودار تابع f را نشان می‌دهد. با توجه به این شکل کدام گزینه می‌تواند ضابطه جبری آن باشد؟

(۱) $f(x) = -x^2 + 4x + 2$

(۲) $f(x) = x^2 + 4x + 2$

(۳) $f(x) = x^2 - 4x + 2$

(۴) $f(x) = x^2 - 4x - 2$

۲- فرض کنید رأس سهمی $y = ax^2 + bx + c$ از نقطه $(3, 1)$ باشد، در این صورت این سهمی از کدام یک از نقاط زیر می‌گذرد؟

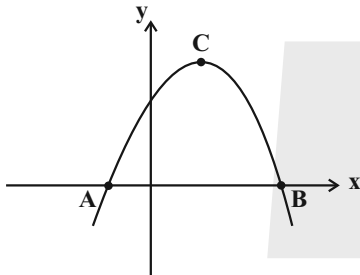
(۲) $(5, -9)$

(۱) $(5, -7)$

(۴) $(1, 5)$

(۳) $(2, 5)$

۳- نمودار زیر، مربوط به تابع درجه دوم $y = -x(x-2) + 3$ است، اندازه مساحت مثلث ABC کدام است؟

(۱) ۱۶

(۲) ۸

(۳) ۴

(۴) ۱۰

۴- در کارخانه‌ای تابع درآمد به صورت $y = -\frac{1}{4}x^2 + 30x$ و هزینه تولید هر کالا ۱۸ تومان است. اگر هزینه اولیه تولید کالا ۴۰ تومان باشد، بیشترین

مقدار سود این کارخانه به ازای فروش چند کالا است؟

(۲) ۸

(۱) ۶

(۴) ۱۲

(۳) ۱۰

۵- مجموع دو عدد حقیقی برابر با ۸ می‌باشد. کمترین مقدار مجموع مربعات این دو عدد برابر کدام گزینه است؟

(۲) ۴۰

(۱) ۶۱

(۴) ۱

(۳) ۳۲

محل انجام محاسبات

۶- چه تعداد از موارد زیر صحیح است؟

الف) به مطالعه نحوه گردآوری، سازمان‌دهی، تحلیل و تفسیر داده‌ها برای استخراج اطلاعات و تصمیم‌گیری، آمار گفته می‌شود.

ب) مشخصه‌ای عددی که توصیف‌کننده جنبه‌ای از نمونه است و از داده‌های نمونه به دست می‌آید، پارامتر گویند.

ج) مشخصه‌ای عددی که توصیف‌کننده جنبه‌ای خاص از جامعه است و در صورتی که داده‌های کل جامعه در اختیار باشند قابل محاسبه است را آماره گویند.

د) هر زیرمجموعه از جامعه آماری را که با روش مشخصی انتخاب شده باشد، یک نمونه می‌نامند.

(۱) یک (۲) دو

(۳) سه (۴) صفر

۷- مطلب ذکر شده در کدام گزینه نادرست است؟

(۱) برای بررسی کیفیت گندم یک زمین کشاورزی، بهتر است نمونه تصادفی از محصول را گرفته و از روش آزمایش و مشاهده استفاده کنیم.

(۲) در انتخاب نمونه تصادفی، باید همه اعضای جامعه آماری، شانس یکسانی برای انتخاب شدن داشته باشند.

(۳) سازمان‌ها، همیشه اطلاعات ثبتی (دادگان‌ها) را در اختیار آمارگیر قرار می‌دهند.

(۴) یک روش آماری مناسب هم نمی‌تواند دقیق‌تر یا صحیح‌تر از داده‌ها و حقایق اصلی باشد.

۸- در هر مورد، نوع و مقیاس اندازه‌گیری متغیر تصادفی نوشته شده است، چند مورد آن‌ها نادرست است؟

الف) شدت زلزله در استان کردستان ← کمی نسبتی

ب) ساعت شروع اولین کلاس ← کمی نسبتی

پ) رشته تحصیلی ← کیفی ترتیبی

ت) شماره صندلی‌ها در یک جلسه امتحان ← کیفی ترتیبی

ث) مساحت خانه‌های یک آپارتمان ← کمی فاصله‌ای

(۱) ۱ (۲) ۲

(۳) ۳ (۴) ۴

۹- جمله «در بررسی قد دانش‌آموزان یک کلاس، اگر به دقت زیادی نیاز داشته باشیم، مناسب نیست.» محدودیت کدام یک از روش‌های جمع‌آوری داده‌ها را بیان می‌کند؟

(۱) مشاهده

(۲) پرسش‌نامه

(۳) مصاحبه

(۴) دادگان‌ها

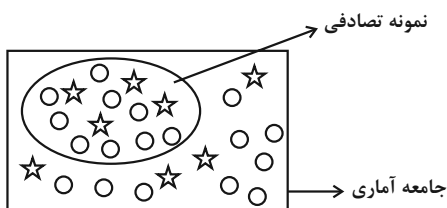
۱۰- با توجه به شکل داده شده، مقدار آماره و پارامتر متغیر دایره چه قدر اختلاف دارد؟

(۱) صفر

(۲) $\frac{3}{13}$

(۳) $\frac{9}{26}$

(۴) $\frac{9}{13}$

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱) - سؤالهای «آشنا»

۱۱- خط $x=1$ محور تقارن سهمی به معادله $y = -2x^2 + bx + c$ است. این سهمی محور y ها را در نقطه‌ای به عرض ۳ قطع می‌کند. عرض رأس سهمی کدام است؟

- (۱) $3/5$
- (۲) 4
- (۳) $4/5$
- (۴) 5

۱۲- محدوده a کدام باشد تا سهمی به معادله $y = ax^2 - (a+2)x$ ، فقط از ناحیه دوم محورهای مختصات نگذرد؟

- (۱) $a < -2$
- (۲) $a > -2$
- (۳) $a > 0$
- (۴) $-2 \leq a < 0$

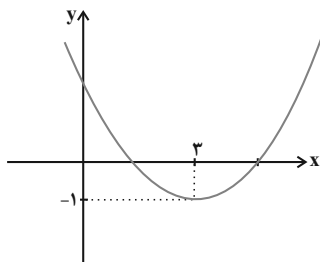
۱۳- اگر دامنه تابع $y = \frac{1}{2}x^2 - 4x$ به صورت $A = \{x \in \mathbb{R} \mid -1 \leq x \leq 2\}$ باشد، برد تابع کدام است؟

- (۱) $-6 \leq y \leq 4/5$
- (۲) $-4/5 \leq y \leq 6$
- (۳) $-8 \leq y \leq 4/5$
- (۴) $-8 \leq y \leq -6$

۱۴- نمودار دو تابع $y = -x^2 + 10x + 10$ و $y = x^2 + 4x + 2$ در دو نقطه $A(x_0, y_0)$ و $B(x_1, y_1)$ همدیگر را قطع می‌کنند. حاصل $\frac{y_1 + y_0}{x_1 + x_0}$ کدام است؟

- (۱) 7
- (۲) -7
- (۳) 11
- (۴) -33

۱۵- نمودار زیر، مربوط به تابع درجه دوم $f(x) = ax^2 + bx + 2$ است. مقدار a کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$
- (۲) $\frac{1}{4}$
- (۳) $\frac{5}{4}$
- (۴) $\frac{2}{3}$

محل انجام محاسبات

۱۶- اگر تابع درآمد x کالا به صورت $y = -\frac{1}{3}x^2 + 30x$ ، تابع هزینه آن به صورت $y = ax + 40$ و حداکثر سود برابر با ۸۸ باشد، هزینه تولید ۱۵ کالا

کدام است؟

- (۱) ۲۱۰
(۲) ۶۹۰
(۳) ۷۳۰
(۴) ۲۵۰

۱۷- از بین ۱۰۰۰ دانشجوی حقوق یک دانشکده، ۷۰۰ نفر دختر هستند. حالا یک کلاس ۲۰۰ نفری را از این دانشجویان انتخاب می‌کنیم و ملاحظه

می‌کنیم که ۸۰ نفرشان پسر هستند. آماره تعداد دختران چند برابر پارامتر تعداد پسران است؟

- (۱) ۲
(۲) ۳
(۳) ۴
(۴) ۵

۱۸- مرسوم‌ترین ابزار گرفتن اطلاعات از مردم ... است و فرایند سرشماری نفوس و مسکن از روش‌های جمع‌آوری داده به روش ... است.

- (۱) مصاحبه، مصاحبه
(۲) مصاحبه، پرسش‌نامه
(۳) پرسش‌نامه، مصاحبه
(۴) پرسش‌نامه، پرسش‌نامه

۱۹- می‌خواهیم در زمینی بسیار بزرگ که از میان آن رودی می‌گذرد، مکانی برای کشاورزی تعیین کنیم و به همین منظور برای بررسی، این زمین را به

تعدادی زمین مربعی شکل تقسیم می‌کنیم. جامعه آماری، شیوه مناسب نمونه‌گیری و شیوه صحیح جمع‌آوری داده‌ها به ترتیب کدام است؟

(۱) کل زمین - انتخاب تعدادی از مربع‌ها - مشاهده

(۲) قسمت‌هایی از زمین که نزدیک به رود است - انتخاب تعدادی از مربع‌ها - پرسش‌نامه

(۳) قسمت‌هایی از زمین که نزدیک به رود است - انتخاب تعدادی از مربع‌ها - مشاهده

(۴) کل زمین - کل مربع‌ها را بررسی کردن - مشاهده

۲۰- در زیر تعدادی متغیر تصادفی نوشته شده است. تعداد متغیرهای کیفی اسمی کدام است؟

«رنگ مو، معدل یک دانش‌آموز، طول مکالمات تلفنی افراد یک مدرسه در روز، نوع تلفن (سیار، غیرمتحرک)، میزان تحصیلات افراد یک شهر، گروه

خونی دانش‌آموزان یک کلاس، وضعیت مسکن (مالک، مستأجر)»

- (۱) ۵
(۲) ۴
(۳) ۲
(۴) ۶

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، وزن شعر فارسی صفحه‌های ۶۰ تا ۷۲

۲۱- کدام عبارت، مربوط به سبک دوره سامانی نیست؟

- (۱) کس فرستاد به شهرهای خراسان و هشیاران از آن‌جا بیاورد و از هر جای و از هر شارستان، گرد کرد و بنشانند.
- (۲) روا باشد که ما این کتاب را به زبان پارسی بگردانیم؛ گفتند روا باشد خواندن و نبستن قرآن به پارسی.
- (۳) بر کتف او دو پاره گوشت بود بزرگ بر رسته دراز، و سر آن به‌کردار ماری بود و آن به زیر جامه اندر داشتی.
- (۴) مراتب میان اصحاب مروت مشترک و متنازع است؛ هر که نفس شریف دارد خویشتن را از محل وضع به مرتبه شریف می‌رساند.

۲۲- در کدام گزینه، سبک نثر فارسی به‌ترتیب با تقسیم‌بندی «ملک‌الشعراى بهار» منطبق است؟

- (۱) دوره سامانی - دوره غزنوی و سلجوقی اول - دوره سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - دوره سبک عراقی - دوره ساده‌نویسی - دوره بازگشت ادبی
- (۲) دوره سامانی - دوره غزنوی و سلجوقی اول - دوره سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - دوره سبک عراقی - دوره بازگشت ادبی - دوره ساده‌نویسی
- (۳) دوره ساده‌نویسی - دوره سامانی - دوره عراقی - دوره غزنوی و سلجوقی اول - دوره سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - دوره بازگشت ادبی
- (۴) دوره سبک خراسانی - دوره سبک عراقی - دوره سبک هندی - دوره بازگشت - دوره مشروطه - دوره معاصر

۲۳- در کدام بیت، هیچ‌کدام از ویژگی‌های سبک خراسانی دیده نمی‌شود؟

(۱) راهی آسان و راست بگزین ای دوست	دور شو از راه بی‌کرانه ترفنج (ترفنج: راه باریک و دشوار)
(۲) نرگس چون دلبری است سرش همه چشم	سرو چون معشوقه‌ای است تنش همه قد
(۳) بسا نگار که حیران بدو در، چشم	به روی او در، چشم همیشه حیران بود
(۴) اگر ملامتت از سرگذشت ما نبود	سرشک ما نگر و ماجرای دریا پرس

۲۴- در همه ابیات، «حذف همزه» مشهود است؛ به‌جز:

(۱) گفتم ای سلطان خوبان رحم کن بر این غریب	گفت در دنبال دل ره گم کند مسکین غریب
(۲) حافظ این خرقه بینداز مگر جان ببری	کآتش از خرقه سالوس و کرامت برخاست
(۳) بلبـل آشـفته پـی روی وی	راه همی جست ز هر سوی وی
(۴) آشنایی نه غریب است که دلسوز من است	چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت

۲۵- خط عروضی کدام مصراع در مقابل آن، «درست» آمده است؟

- (۱) شمشیرها جوشن شود ویرانه‌ها گلشن شود: شَم / شیر / ها / جُ / شَن / شَد / وُد / اوی / را / نِ / ها / گُل / شَن / شَد / وُد
- (۲) به سوگند گفتن که زر مغربی است: ب / سو / گَند / گُف / اَتَن / کِ / زَر / اَمَ / رِ / بیست
- (۳) هر چوب در تجمل چون بزم میر گشت: هَر / چوب / دَر / تَد / جَ / مَل / چُن / بَز / اَم / میر / گُشت
- (۴) می‌آید از قبضه قضا بر پیر او تیر بلا: می / آ / یَد / دَز / قَب / ضَه / قَد / ضَا / بَر / پَر / اَر / او / تیر / اَب / لا

۲۶- با توجه به موسیقی شعر، کدام مصراع می‌تواند ادامه مصراع زیر باشد؟

«رونق عهد شباب است دگر بستان را»

(۱) بخت باز آید از آن در که یکی چون تو درآید

(۲) دوست می‌دارم من این نالیدن دلسوز را

۲۷- علامت‌های هجایی کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) چرا اهل معنی بدین نگروند

(۲) بگفت ای هوادار مسکین من

(۳) مبر ظن کز سرم سودای عشقت

(۴) شبی یاد دارم که چشمم نخفت

۲۸- در تقطیع هجایی کدام گزینه، علامت «U» بیشتر به چشم می‌خورد؟

(۱) با تو بباشم به کدام آبروی

(۲) یا بگریزم به چه مردانگی

(۳) و گر فرمان دهد بر من منم در بند فرمانش

(۴) آفرین بر دولتی کش هر زمان گوید خدا

۲۹- کدام گزینه با بیت «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی / صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست» هم‌مفهوم است؟

(۱) عبادت به جز خدمت خلق نیست

(۲) به تسبیح و سجاده و دلق نیست

(۳) قنوت از جمعیت دین مبین

(۴) دین همه عزم است و اخلاص و یقین

۳۰- مفهوم کدام ابیات، یکسان است؟

(الف) گفتم از پیری شود بند علایق سست‌تر

(ب) کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم

(ج) پیری رسید و موسم طبع جوان گذشت

(د) من نه پیرسال و ماهم گر سپیدم موی بینی

(ه) پیری به رخ ما خط از آن روی کشیده است

تا خوانی از این خط که ز دنیا چه کشیدیم

(۴) «الف» - «د»

(۳) «ب» - «ه»

(۲) «ب» - «ج»

(۱) «الف» - «ه»

جامعه‌شناسی (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

باز تولید هویت اجتماعی،
تغییرات هویت اجتماعی
صفحه‌های ۷۹ تا ۹۲

۳۱- در جوامع فئودالی فرهنگ فایده‌گرایی به شکل‌گیری جوامعی با کدام ویژگی‌ها منجر شد؟

(۱) وضعیت اقتصادی افراد، موقعیت اجتماعی آن‌ها را معین می‌کرد و سایر ویژگی‌های هویتی به آن وابسته می‌شد.

(۲) جوامعی که حول ارزش‌های دنیوی شکل می‌گرفتند و تحرک اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناختند.

(۳) جوامعی که در تعیین هویت آن‌ها، وضعیت اجتماعی و سیاسی نقش داشته و به سایر ویژگی‌های هویتی جهت می‌دادند.

(۴) عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی فرا می‌گرفت و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌داد.

۳۲- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- چرا جهان اجتماعی اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد؟

- کدام روش، فرهنگ را در افراد درونی می‌کند؟

- انتظارات جامعه از چه طریقی و تکالیف مربوط به نقش‌های اجتماعی نمودار می‌شود؟

(۱) بقا و تداوم - تبلیغ و اقناع - الگوهای عمل

(۲) مشارکت در جهان اجتماعی - تشویق و پاداش - هنجارها

(۳) بقا و تداوم - تبلیغ و اقناع - عقاید و ارزش‌ها

(۴) مشارکت در جهان اجتماعی - تشویق و پاداش - عقاید و ارزش‌ها

۳۳- هر یک از موارد ذکر شده، با کدام عوامل در ارتباط هستند؟

- هدف آفرینش از منظر اسلام، این مورد است.

- اسلام این شغل را مکروه دانسته است.

- نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی

(۱) تربیت انسان‌های متعالی - رباخواری - تعارض فرهنگی بیرون جهان اجتماعی

(۲) برپایی جامعه‌ای بر پایه عدل - رباخواری - تعارض فرهنگی درون جهان اجتماعی

(۳) تربیت انسان‌های متعالی - دلالی - تعارض فرهنگی بیرون جهان اجتماعی

(۴) برپایی جامعه‌ای بر پایه عدل - دلالی - تعارض فرهنگی بیرون جهان اجتماعی

۳۴- کدام یک از موارد زیر، نادرست است؟

(الف) صدور شناسنامه برای نوزادان و نهادها و سازمان‌های مرتبط، نشانگر این است که جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند.

(ب) فتوت‌نامه‌ها، دستورالعمل‌های اهالی هر حرفه برای خود است که به استناد آن، هم روابط میان اعضای حرفه و هم روابط میان حرفه و جامعه را تعیین می‌کردند.

(ج) شیوه تشویق و تنبیه که توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی مانند ادارات، پلیس، دادگاه و زندان صورت می‌گیرد، آثار و نتایج عمیق‌تری نسبت به سایر روش‌ها دارد.

(د) «جامعه‌پذیری» مجموعه فعالیت‌هایی است که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد.

(۱) «الف»، «ب» (۲) «ج»، «د» (۳) «الف»، «د» (۴) «ب»، «ج»

۳۵- به ترتیب، هر یک از موارد زیر مبتنی چیست؟

- استفاده از دوربین‌های نظارتی برای پیشگیری از تقلب در امتحانات

- برگزاری مراسم جشن تکلیف در مدارس

- در نظر گرفتن پاداش برای مدال‌آوران در مسابقات جهانی

(۱) کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - تبلیغ و اقناع

(۲) بازتولید هویت اجتماعی - بازتولید هویت اجتماعی - تبلیغ و اقناع

(۳) کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - تشویق و پاداش

(۴) بازتولید هویت اجتماعی - کنترل اجتماعی - تشویق و پاداش

۳۶- کدامیک از گزینه‌های زیر، ویژگی‌های طبقه سوم جوامع فئودالی را به‌درستی بیان می‌کند؟

- (۱) این طبقه، همان طبقه رعیت بود - از نظر اجتماعی مصرف‌کننده تلقی می‌شدند - از نظر قانونی دارای اعتبار بودند - از حیث هویت، پست تلقی می‌شدند.
- (۲) پیدایش آن‌ها به جوامع صنعتی بازمی‌گردد - از حیث هویت، پست تلقی می‌شدند - از لحاظ اجتماعی فاقد اعتبار بودند - این طبقه، همان طبقه متوسط بود.
- (۳) طبقه‌ای از مردم عادی بودند - از نظر قانونی دارای اعتبار بودند - این طبقه، اشراف را مفید معرفی می‌کرد - در جوامع ماقبل فئودالی غربی ایجاد شده بودند.
- (۴) طبقه‌ای از مردم عادی که رعیت نبودند - دارای هویت منفی و پست بودند - از نظر اجتماعی و قانونی فاقد اعتبار بودند - تحمل آن‌ها به‌خاطر فواید و کارکردشان بود.

۳۷- به‌ترتیب، «جهان اجتماعی برای بقا» و «فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی» چه فرایندی را باید طی کنند؟

- (۱) سامان دادن قواعد، هنجارها و نمادها مطابق آرمان‌ها و ارزش‌های خود - برقراری ارتباط با دیگران و عضویت در گروه‌های اجتماعی
- (۲) سامان دادن قواعد، هنجارها و نمادها مطابق آرمان‌ها و ارزش‌های خود - آشنا شدن با موقعیت حقوق و تکالیف خود
- (۳) آموزش اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود به افراد - آشنا شدن با موقعیت، حقوق و تکالیف خود
- (۴) آموزش اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود به افراد - برقراری ارتباط با دیگران و عضویت در گروه‌های اجتماعی

۳۸- جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در برخی جوامع غربی، با کدام گزینه مرتبط است؟

- (۱) برخی از جوامع غربی، با نشان دادن این رفتارها، دشمنی با اسلام را اعلام می‌کنند.
- (۲) در جهان سکولار، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند.
- (۳) جوامع غربی باید با این پدیده، تعامل داشته و حقوق دختران محجبه را رعایت کنند.
- (۴) دختران محجبه باید در این جوامع مقاومت کرده و از مواضع خود کوتاه نیایند تا در نهایت پیروز شوند.

۳۹- درست یا نادرست بودن موارد زیر به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- در جوامعی که رده‌بندی موقعیت‌های اجتماعی براساس سرمایه اقتصادی است، شرایط به‌گونه‌ای است که در عمل، محرومان با انسداد اجتماعی روبه‌رو می‌شوند.
- در جوامع آپارتاید، تحرک اجتماعی برای یک نژاد خاص امری ممکن است.
- این‌که شخصی، پدرش دامدار باشد و خود کارخانه تولید لبنیات داشته باشد، یک تحرک اجتماعی بین نسلی است.
- انسان‌ها با گذر زمان به گونه‌ای فعال، با محیط اجتماعی خود برخورد می‌کنند؛ هویت اکتسابی خود را به‌دست می‌آورند و متناسب با این هویت اجتماعی جدید، از موقعیت اجتماعی جدیدی برخوردار می‌شوند.
- منظور از تحرک اجتماعی، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.
- پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی در جوامع غربی، باعث شد وضعیت اقتصادی، موقعیت اجتماعی را معین کند و سایر ویژگی‌های هویتی مانند علم، هنر، احترام و ... نیز مورد توجه قرار گرفتند.

(۱) درست - درست - نادرست - درست - درست - درست - نادرست

(۲) درست - نادرست - درست - نادرست - درست - درست - نادرست

۴۰- طبق فرموده امام حسین (ع): «من قیام نکردم مگر برای احیای امر به معروف و نهی از منکر» کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) در جهان اسلام برای بازتولید هویت اجتماعی، امر به معروف و نهی از منکر یکی از موضوعات مورد توجه است که در فرایندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی اهمیت زیادی دارد.
- (۲) برای دوام و بقای یک جهان اجتماعی، لازم است روش‌هایی برای کنترل اجتماعی و جامعه‌پذیری وجود داشته باشد و گاهی این روش‌ها برعهده نهادها و سازمان‌های رسمی است.
- (۳) امر به معروف و نهی از منکر در اسلام، همواره یک وظیفه همگانی است و بر عهده تمام افراد جامعه است و برخی از روش‌های امر به معروف و نهی از منکر تنبیهی و برخی تشویقی است.
- (۴) جهان اجتماعی‌ای که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد و بازتولیدش با مشکل مواجه می‌شود.

آزمون ۴ اسفند ماه ۱۴۰۲

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	
تاریخ (۱)	۲	۴	۶	۷	۸	
جغرافیای ایران	۲	۳	۵	۷	۸	
منطق	۱	۲	۳	۴	۵	
اقتصاد	۱	۲	۳	۵	۷	

مدت پاسخ‌گویی: ۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

عربی، زبان قرآن (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هذا خلق الله

صفحه‌های ۶۷ تا ۸۰

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٤١ - ٤٥)

۴۱- «عجائب الخلق كثيرة، منها أن هناك أسماكاً تُضيء تحت البحار بالضوء المضيء الذي تحت عيونها!»:

- ۱) عجایب خلقت بسیار است، از جمله ماهی‌هایی که با نور تابناکی که در زیر چشم دارند، زیر دریا را نورانی می‌کنند!
- ۲) عجایب زیادی در خلقت است، از جمله ماهی‌هایی هستند که زیر دریاها را با نوری که زیر چشم‌هایشان هست، نورانی می‌کنند!
- ۳) شگفتی‌های آفرینش بسیارند، از جمله ماهیانی هستند که زیر دریاها را با نور روشنی‌بخشی که زیر چشم‌هایشان هست، روشنی می‌بخشند!
- ۴) شگفتی‌های بسیاری در خلقت است، از جمله در ماهیانی است که زیر دریاها را با روشنایی نوری که زیر چشم‌هایشان موجود است، روشنی می‌بخشند!

۴۲- «إِنَّا نَرَى الْكَثِيرَ مِنَ الْبَطِّ يَسْبِحُ فِي الْمَاءِ الْبَارِدِ فِي الشِّتَاءِ لَكِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْسَ كَذَلِكَ!»:

- ۱) ما بسیاری از اردک‌ها را می‌بینیم که در آب سرد زمستان شنا می‌کنند اما انسان چنین نیست!
 - ۲) اردک‌های زیادی را می‌بینیم که در سرمای زمستان در آب شنا می‌کنند و حال آن که انسان چنین نمی‌باشد!
 - ۳) ما بسیاری از اردک‌ها را می‌بینیم که در آب سرد در زمستان شنا می‌کنند اما انسان این چنین نیست!
 - ۴) اردک‌های زیادی را می‌بینیم که در زمستان سرد در آب شنا می‌کنند ولی انسان این چنین نمی‌باشد!
- ۴۳- «من أهدافنا المهمة للسفر إلى المدائن مشاهدة طاق كسرى وقصور الملوك الساسانيين قبل الإسلام!»:

- ۱) از اهداف مهم ما برای سفر به مدائن، مشاهده طاق کسری و کاخ پادشاهان ساسانی قبل از اسلام می‌باشد!
- ۲) دیدن طاق کسری و کاخ‌های پادشاهان ساسانی قبل از اسلام از اهداف مهم ما برای سفر به مدائن است!
- ۳) از هدف‌های اصلی برای رفتن به مدائن، مشاهده طاق کسری و کاخ‌های پادشاهان ساسانی پیش از اسلام است!
- ۴) هدف مهم ما از سفری که به مدائن داریم، این است که طاق کسری و کاخ‌های پادشاهان ساسانی قبل از اسلام را مشاهده کنیم!

۴۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ۱) البومة من طيور لا تتحرك عنها فإنها ثابتة: جغد، از پرندگانی است که چشمش را حرکت نمی‌دهد، زیرا آن ثابت است!
- ۲) إن للغريان صوتاً تُحذِرُ به الحيوانات من الخطر: بی‌شک کلاغ‌ها صدایی دارند که حیوانات را به وسیله آن از خطر آگاه می‌کنند!
- ۳) بصُرُ الحرياء جندٌ و تستطيع به أن تصيد الحشرات: بینایی آفتاب‌پرست عالی است و می‌تواند با آن حشرات را شکار کند!
- ۴) الطاووس طائر ذو الألوان الجميلة و أرجل قبيحة: طاووس پرنده‌ای است دارای رنگ‌های زیبا و پاهایی زشت!

۴۵- «انسان، گیاهان دارویی را از هزاران سال پیش برای درمان بیماری‌های مختلف استفاده می‌کرد!» عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) الإنسان يستعمل الأعشاب الطيبية منذ آلاف السنين للوقاية من الأمراض المختلفة!
- ۲) الإنسان كان يستعمل الأعشاب الطيبية منذ آلاف السنين لعلاج الأمراض المختلفة!
- ۳) كان الإنسان يستخدم العشب الطيب من آلاف السنين للوقاية من الأمراض المختلفة!
- ۴) الإنسان تستعمل الأعشاب الطيبية منذ آلاف السنين لعلاج الأمراض المختلفة!

٤٦- عَيْنِ الْخَطَا فِي التَّوْضِيحِ عَنِ الْمَفْرَدَاتِ:

- (١) القَائِدُ: الَّذِي يَأْمُرُ الْمَسْئُولِينَ وَ يَنْصَحُهُمْ لِأَدَاءِ وَاجِبَاتِهِمْ!
- (٢) زَيْتٌ: سَائِلٌ نَسْتَقِيدُ مِنْهُ لَطِيخَ الطَّعَامِ!
- (٣) ذَنْبٌ: عَضُو يَحْرِكُهُ الْحَيَوَانَ لَطْرُدِ الْحَشْرَاتِ غَالِبًا!
- (٤) الظَّلَامُ: عَدَمُ وَجُودِ الضَّوْءِ!

٤٧- عَيْنِ الْخَطَا فِي الْمَفْهُومِ:

- (١) الْعِلْمُ صَيْدٌ وَ الْكِتَابَةُ قَيْدٌ: دَانِسُ دَرِ بِنْدِ نَكَارِشِ بَكْشِ!
- (٢) النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا: كِهْ خَوَابِ مَرِغِ، بِيْدَارِي اسْتِ خَوَابِ زَنْدِگَانِي رَا!
- (٣) مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعِبَادِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ: لِبِ فَرُو بَسْتَنِ نَشَانِ عَاقِلِي اسْتِ!
- (٤) مَنْ جَدَّ وَجَدَ: نِيَابِدُ مَرَادِ أَنْ كِهْ جُوْبِنْدِهْ نِيَسْتِ!

٤٨- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْمَبْتَدَأِ وَ الْخَبْرِ:

- (١) الشَّرْطِيَّةُ يَحْفَظُ الْأَمْنَ بِالْكَلَابِ لِيَنْتَفِعَ النَّاسُ مِنْهُ!
- (٢) بِيْعُ هَذِهِ الْأَدْوِيَّةُ بِدُونِ الْوَصْفَةِ غَيْرِ مَسْمُوحٍ!
- (٣) الشَّمْسُ الْمُضِيئَةُ يَنْشُرُ جَذْوَتَهَا الْمُسْتَعْرَةَ فِي الْمَنْظُومَةِ الشَّمْسِيَّةِ!
- (٤) مَعْلَمًا الْمَدْرَسَةَ وَاقِفٌ أَمَامَ الْإِصْطِفَافِ الصَّبَاحِي وَ يَتَكَلَّمَانِ مَعَ الطَّلَابِ!

٤٩- عَيْنِ الْمَبْتَدَأِ وَ الْخَبْرِ مَضَافًا:

- (١) أَكْبَرُ الْحُمُقِ الْإِغْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَ الذَّمِّ!
- (٢) الْحِرْبَاءُ ذَاتُ عُيُونٍ مُتَحَرِّكَةٌ!
- (٣) سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ فِي السَّفَرِ!
- (٤) الصَّلَاةُ مِفْتَاحُ كُلِّ خَيْرٍ!

٥٠- عَيْنِ «مَا» يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي فِي الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ:

- (١) أَيُّهَا الْإِنْسَانُ! إِنَّكَ لَا تَمْلِكُ مَا بِيْدُكَ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا!
- (٢) أَعْطِ مَا تَحَبَّهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَهُوَ الْبِرُّ!
- (٣) رَسَمْتُ مَا تَحَبُّونَ مِنَ التَّصْوِيرِ عَلَى الْجِدَارِ!
- (٤) أَبْقَى أَعْمَالِكَ مَا تَعْمَلُهُ لِلَّهِ خَالصًا!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

از ورود آریایی‌ها تا پایان
هخامنشیان،
اشکانیان و ساسانیان
صفحه‌های ۸۰ تا ۹۸

۵۱- به ترتیب، حکومت ماد در زمان فرمانروایی ... به اوج قدرت رسید و با حکومت ... علیه آشور متحد شد.

(۲) هوخشتر - بابل

(۱) آستیگ - بابل

(۴) آستیگ - ایلام

(۳) دهیوک - ایلام

۵۲- کدام گزینه، جاهای خالی عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«لشکرکشی به آتن از شباهت‌های اقدامات ... است که از میان این دو، ... موفق شد آن را تصرف کند.»

(۲) داریوش و خشایارشا - خشایارشا

(۱) اردشیر دوم و داریوش - داریوش

(۴) اردشیر دوم و داریوش - اردشیر دوم

(۳) داریوش و خشایارشا - داریوش

۵۳- در زمان کدام شاه هخامنشی، مصر از زیر سلطه هخامنشیان خارج شد؟

(۲) داریوش سوم

(۱) کمبوجیه

(۴) اردشیر دوم

(۳) اردشیر سوم

۵۴- چرا داریوش یکم هخامنشی به نواحی دوردست در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد؟

(۱) دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی

(۲) ایجاد امنیت و آرامش در راه‌های تجاری

(۳) سرکوب گوماته مغ که یکی از مدعیان اصلی سلطنت بود.

(۴) فرونشاندن شورش دولت شهرهایی که توسط یونانی‌ها تحریک شده بودند.

۵۵- در زمان کدام یک از شاهان هخامنشی، ایران توسط حاکم مقدونیه فتح شد؟

(۲) اردشیر سوم

(۱) داریوش دوم

(۴) اردشیر دوم

(۳) داریوش سوم

۵۶- کدام مورد، جزو پایتخت‌های دولت اشکانی در ۴۷۰ سال حکومت آنان نیست؟

- (۱) تیسفون در نزدیکی بغداد
- (۲) استخر در منطقه پارس
- (۳) نسا در ترکمنستان امروزی
- (۴) صدرروازه در حوالی دامغان کنونی

۵۷- کدام عامل سلوکیان را از توجه به متصرفات شرقی خویش غافل کرد؟

- (۱) قدرت‌گیری افراد یا خاندان‌هایی در شمال شرقی ایران
- (۲) رقابت و درگیری سلوکیان با جانشینان اسکندر در مصر
- (۳) عدم توفیق سلوکیان در ایجاد حس همزیستی و یگانگی با اقوام ایرانی
- (۴) کوچاندن یونانیان به شهرهای جدید ساخته شده در ایران

۵۸- کدام گزینه از وقایع زمان مهرداد دوم اشکانی نیست؟

- (۱) اشکانیان از یک حکومت محلی در شرق فلات ایران به پادشاهی قدرتمندی تبدیل شدند.
- (۲) وسعت قلمرو اشکانیان به نهایت خود رسید.
- (۳) روابط تجاری ایران و چین توسعه یافت.
- (۴) اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.

۵۹- «ساسانیان مصمم بودند به جای حکومت ملوک‌الطوایفی اشکانی، حکومتی متمرکز و قدرتمند ایجاد کنند که دستورات و قوانین آن در سرتاسر ایران

اطاعت شود. بسیاری از حاکمان محلی که نمی‌خواستند استقلال نسبی خود را از دست بدهند، با حکومت جدید به مخالفت برخاستند.» کدام پادشاه

ساسانی و با چه تدبیری این مخالفان را از سر راهش برداشت؟

- (۱) شاپور یکم - سرکوب حاکمان محلی
- (۲) اردشیر بابکان - مدارا با حاکمان محلی و پذیرفتن شرایط آنان
- (۳) شاپور یکم - جنگ و نامه‌نگاری و ارائه استدلال
- (۴) اردشیر بابکان - جنگ و نامه‌نگاری و ارائه استدلال

۶۰- کدام گزینه دربارهٔ حوادث زمان پادشاهی قباد یکم (پادشاه ساسانی) درست است؟

- (۱) در زمان قباد حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مانی مواجه شد.
- (۲) اشراف و نجبای ساسانی قباد یکم را به علت حمایت از مزدک از پادشاهی برکنار و زندانی کردند.
- (۳) قباد یکم اصلاحاتی را در زمینهٔ اداری، اقتصادی و نظامی انجام داد.
- (۴) در زمان او امپراتور روم به نام والرین به اسارت سپاه ایران درآمد.

جغرافیای ایران

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منابع آب ایران
ویژگی‌های جمعیت ایران
صفحه‌های ۴۷ تا ۷۶

۶۱- چرا در کشور ما، رودهای مناطق نسبتاً خشک، بیشتر «طغیانی» هستند؟

(۱) فرسایش رودخانه‌ای به کندی انجام می‌شود.

(۲) از کانون‌های آبگیر موقتی سرچشمه می‌گیرند.

(۳) آبدهی رودها در سال‌های مختلف متفاوت است.

(۴) با ریزش باران و برف، حجم آب رودها افزایش می‌یابد.

۶۲- منظور از حوضه آبریز چیست و وسیع‌ترین حوضه آبریز ایران کدام است؟

(۱) محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به‌سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند - حوضه آبریز فلات مرکزی

(۲) مکان‌هایی در مناطق کوهستانی که سرچشمه رودهای متعدد هستند - حوضه آبریز فلات مرکزی

(۳) محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به‌سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند - حوضه آبریز شرق

(۴) مکان‌هایی در مناطق کوهستانی که سرچشمه رودهای متعدد هستند - حوضه آبریز شرق

۶۳- کدام گزینه در مورد دریاچه‌های ایران نادرست است؟

(الف) به لحاظ مکانی، دو نوع دریاچه دائمی و فصلی وجود دارد.

(ب) اغلب دریاچه‌های دائمی ایران در نیمه غربی کشور قرار دارند.

(ج) دریاچه‌های دائمی دارای آب شیرین هستند.

(د) دریاچه پریشان و مهارلو، جزء دریاچه‌های دائمی و دریاچه مسیله و هامون، جزء دریاچه‌های فصلی هستند.

(۱) «ج» - «د» (۲) «ب» - «ج» (۳) «الف» - «ج» (۴) «الف» - «ب»

۶۴- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«از سال ۱۳۷۴ و در طی بیست سال، تراز دریاچه ارومیه بیش از ۸ متر افت کرده است. با توجه به ... این دریاچه، این میزان افت تراز، منجر به

خشکی درصد قابل ملاحظه‌ای از سطح دریاچه گردیده و بیش از ۳۰ میلیارد مترمکعب از حجم آب آن در اثر ... از بین رفته است.»

(۱) عمق کم - تغییر اقلیم و پدیده خشک‌سالی

(۲) عمق زیاد - احداث فزاینده سد بر روی رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه

(۳) عمق کم - تبخیر و عدم ورود منابع آب کافی به آن

(۴) عمق زیاد - توسعه سطح زیر کشت و بهره‌برداری مفرط از آب

۶۵- کدام یک از عبارات زیر مربوط به عوامل طبیعی اثرگذار بر پراکندگی جمعیت است؟

(الف) شهر تهران به دلیل پایتخت بودن جمعیت زیادی را شامل می‌شود.

(ب) استان گلستان و گیلان به سبب پوشش گیاهی غنی، جمعیت زیادی دارند.

(ج) یزد از نظر منابع آب و پوشش گیاهی فقیر است و جمعیت کمی دارد.

(د) اصفهان به سبب پیشینه و سابقه تاریخی خود جمعیت خوبی را در خود جای داده است.

(۱) «الف»، «ب» (۲) «ب»، «ج» (۳) «ج»، «د» (۴) «الف»، «د»

۶۶- در جامعه‌ای فرضی با ۱۰۰۰ نفر جمعیت، ۴۵۰ کودک به دنیا آمده‌اند. اگر تعداد افرادی که در این جامعه فوت شده‌اند $\frac{1}{6}$ افرادی باشد که متولد شده‌اند، رشد طبیعی جمعیت کدام است؟

۳۹/۵ (۴)

۳۸/۵ (۳)

۳۷/۵ (۲)

۳۶/۵ (۱)

۶۷- برنامه‌ریزان به منظور پیش‌بینی‌های لازم برای آینده چه اقدامی انجام می‌دهند؟

(۱) ساختمان جمعیت فعلی را بررسی می‌کنند.

(۲) از میزان رشد جمعیت اطلاع حاصل می‌کنند.

(۳) میزان پراکندگی جمعیت در نواحی مختلف را بررسی می‌کنند.

(۴) عوامل مؤثر در نحوه پراکندگی جمعیت را مطالعه می‌کنند.

۶۸- به چه دلیل متخصصان، جمعیت را به گروه‌های مختلفی دسته‌بندی کرده‌اند و جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی چگونه است؟

(۱) اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی هر کشور از لحاظ سنی - در طول زمان دچار تغییرات قابل توجه می‌شود.

(۲) اهمیت بررسی ساختمان یا ترکیب جمعیت گروه‌های خاص - در طول زمان دچار تغییرات قابل توجه می‌شود.

(۳) اهمیت بررسی ساختمان یا ترکیب جمعیت گروه‌های خاص - جز در زمان‌های خاص تفاوت چندانی ندارد.

(۴) اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی هر کشور از لحاظ سنی - جز در زمان‌های خاص تفاوت چندانی ندارد.

۶۹- با توجه به هرم سنی مقابل چند مورد از عبارات زیر صحیح است؟

(الف) افراد سالمند بیشتری در آن زندگی می‌کنند.

(ب) در این کشور شاهد رشد اقتصادی نخواهیم بود.

(ج) میزان رشد مولید در این کشور بالاست.

(د) این کشور نیروی کار بسیاری دارد.

(ه) این کشور برای بهبود وضعیت سالمندان باید برنامه داشته باشد.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

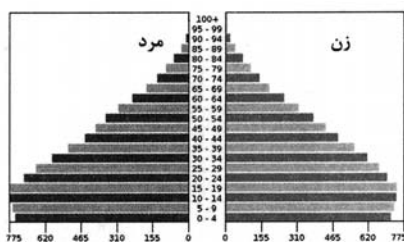
۷۰- در کدام گزینه، راهکار مناسبی برای کنترل «پیری جمعیت» تدوین شده است؟

(۲) تغییر ساختمان سنی جمعیت

(۱) گسترش بهداشت اجتماعی

(۴) استخراج آمار و اطلاعات دقیق

(۳) افزایش رشد طبیعی جمعیت

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

احکام قضا یا

صفحه‌های ۶۲ تا ۷۱

منطق

۷۱- کدام گزاره نادرست است؟

- (۱) میان دو قضیه، فقط چهار نسبتی که در مربع تقابل وجود دارد، می‌تواند برقرار باشد.
- (۲) قضایای «هر الف ب است» و «هیچ الف ب نیست»، دو قضیه متقابل به‌شمار می‌آیند.
- (۳) وجه تفاوت قضایای متقابل می‌تواند به ایجاب و سلب یا کلیت و جزئیت یا هر دو مربوط شود.
- (۴) از صدق قضیه «هر بشری اندیشمند است»، کذب «بعضی بشرها اندیشمندند» نتیجه نمی‌شود.

۷۲- در تناقض، دو قضیه ...

- (۱) از لحاظ کمیت متفاوت و کیفیت‌شان یکسان است.
- (۲) هم‌زمان نمی‌توانند کاذب باشند.
- (۳) موضوع و محمول‌شان متفاوت است.
- (۴) با صدق یکی به کذب دیگری می‌توان رسید، اما بالعکس آن صحیح نیست.

۷۳- کدام گزینه درباره نسبت «تضاد» صحیح است؟

- (۱) همواره با دگرگونی کیفیت قضیه، به متضاد آن می‌رسیم.
- (۲) کذب یک قضیه کلی، الزاماً به معنی صدق متضاد آن است.
- (۳) قضایای مشمول آن، در سور مختلف و در نسبت مشترک‌اند.
- (۴) فرض کذب دو قضیه متضاد به‌طور هم‌زمان، محال نیست.

۷۴- در تداخل، اگر یک قضیه جزئی صادق باشد، ارزش متداخل آن ... و اگر یک قضیه کلی کاذب باشد، ارزش متداخل آن ...

- (۱) صادق است - معلوم نیست
- (۲) صادق است - کاذب است
- (۳) معلوم نیست - معلوم نیست
- (۴) معلوم نیست - کاذب است

۷۵- با توجه به مربع تقابل و رابطه عکس مستوی، گزینه نادرست کدام است؟

- (۱) از صدق یک قضیه کلی همواره می‌توان کذب قضیه متضادش را نتیجه گرفت.
- (۲) سالبه جزئی هرگز ممکن نیست که قضیه عکس صادقی داشته باشد.
- (۳) در تناقض هم کم و هم کیف تغییر می‌کنند اما در تداخل کیفیت ثابت است.
- (۴) اگر شرایط عکس کردن رعایت شود، عکس یک قضیه صادق، لزوماً صادق است.

۷۶- به ترتیب متناقض متداخل «بعضی الف ب است» و متداخل عکس مستوی «هیچ الف ج نیست» کدام است؟

- (۱) بعضی الف ب نیست - بعضی ج الف نیست
- (۲) بعضی الف ب نیست - بعضی ج الف است
- (۳) هیچ الف ب نیست - بعضی ج الف نیست
- (۴) هیچ الف ب نیست - هیچ ج الف نیست

۷۷- متضاد متداخل متناقض عکس مستوی قضیه‌ای، سالبه کلیه است. خود آن قضیه، چه نوع قضیه‌ای می‌باشد؟

- (۱) موجبه کلیه
- (۲) موجبه جزئی
- (۳) سالبه کلیه
- (۴) سالبه جزئی

۷۸- کدام گزینه عکس لازم‌الصدق ندارد؟

- (۱) هر پرنده‌ای حیوان است.
- (۲) بعضی نمک‌ها در آب حل می‌شوند.
- (۳) بعضی کبوتران سفید نیستند.
- (۴) هیچ دانشجویی کوشا نیست.

۷۹- اگر قضیه «بعضی شکل‌ها مثلث‌اند»، قضیه اصل صادقی باشد، آنگاه ...

- (۱) در هیچ صورتی نمی‌شود به عکس مستوی آن رسید.
- (۲) صرفاً با جابه‌جایی موضوع و محمول می‌توان به عکس مستوی لازم‌الصدق آن رسید.
- (۳) خودش صرفاً می‌تواند عکس مستوی یک قضیه باشد.
- (۴) قضیه «بعضی مثلث‌ها شکل نیستند» عکس مستوی مطلوب آن خواهد بود.

۸۰- اشکال متن زیر چیست؟

«بعضی از رتبه‌های برتر کنکور از این کتاب استفاده کرده‌اند. پس هرکس که از این کتاب استفاده کند، رتبه برتر کنکور می‌شود.»

- (۱) عکس موجبه جزئی، موجبه کلیه نیست.
- (۲) برای سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق در نظر گرفته است.
- (۳) عکس موجبه کلیه را موجبه جزئی در نظر نگرفته است.
- (۴) کیفیت قضا یا تغییر کرده است.

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

رکود، بیکاری و فقر
تورم و کاهش قدرت خرید
صفحه‌های ۸۲ تا ۱۰۴

۸۱- به ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام دسته از افراد اشاره دارد؟

«مجموع افراد شاغل و بیکار»، « زنان خانه‌داری که تمایل برای کار کردن خارج از خانه را ندارند.»، «دانش‌آموزانی که بالای ۱۷ سال هستند و در حال تحصیل‌اند.»، «افرادی که به دنبال کار هستند و کار پیدا نکرده‌اند.»

- (۱) جمعیت فعال - جمعیت غیرفعال - جمعیت غیرفعال - جمعیت فعال بیکار
- (۲) جمعیت کل بالای ۱۵ سال - بیکار - جمعیت فعال - جمعیت غیرفعال بیکار
- (۳) جمعیت فعال - جمعیت غیرفعال - جمعیت فعال - جمعیت فعال بیکار
- (۴) جمعیت کل بالای ۱۵ سال - بیکار - جمعیت غیرفعال - جمعیت غیرفعال بیکار

۸۲- هر یک از موارد زیر بیانگر کدام نوع بیکاری است؟

- (الف) این نوع بیکاری در تمام کشورها وجود دارد.
- (ب) بیکاری که در اثر کاهش تولید اتفاق می‌افتد.
- (ج) علت این نوع بیکاری، عدم تطبیق افراد جویای کار به دلیل عدم تطابق مهارت‌هایشان است.
- (د) این بیکاری شامل افرادی است که برای اولین بار می‌خواهند شاغل شوند.

- (۱) الف) بیکاری اصطکاکی، ب) بیکاری ساختاری، ج) بیکاری ساختاری، د) بیکاری اصطکاکی
- (۲) الف) بیکاری دوره‌ای، ب) بیکاری ساختاری، ج) بیکاری فصلی، د) بیکاری دوره‌ای
- (۳) الف) بیکاری دوره‌ای، ب) بیکاری دوره‌ای، ج) بیکاری فصلی، د) بیکاری ساختاری
- (۴) الف) بیکاری اصطکاکی، ب) بیکاری دوره‌ای، ج) بیکاری ساختاری، د) بیکاری اصطکاکی

۸۳- با توجه به اطلاعات جدول زیر:

- نرخ بیکاری در این جامعه تقریباً چند درصد است؟

- چرا جمعیت زیر ۱۵ سال را حتی در صورتی که شاغل باشند، جزء افراد فعال محسوب نمی‌کنیم؟

جمعیت کل (نفر)	جمعیت بالای ۱۵ سال (نفر)	جمعیت غیرفعال (نفر)	جمعیت شاغل (نفر)
۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۹,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰

(۱) ۳۴ - زیرا در حال تحصیل هستند.

(۲) ۳۵ - زیرا در سن کار قرار ندارند.

(۳) ۳۷ - زیرا بازدهی کمی دارند.

(۴) ۳۹ - زیرا تحصیلات لازم برای شاغل شدن را ندارند.

۸۴- به ترتیب درستی یا نادرستی عبارات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- قاچاق سبب کاهش اشتغال و افزایش بیکاری می‌شود.
- ضعیف بودن ساختار اقتصادی باعث کاهش تولیدات کارخانه‌ها می‌شود.
- وقتی اقتصاد منابع غیرفعال دارد، بر روی مرز امکانات تولید قرار می‌گیرد.
- در کشورهای با درآمد بالا به دلیل استفاده دولت از صندوق‌های قرض‌الحسنه، نابرابری اقتصادی وجود ندارد.

(۱) د - ن - ن - د (۲) ن - د - د - ن (۳) د - د - ن - ن (۴) ن - د - ن - د

محل انجام محاسبات

۸۵- اطلاعات یک جامعه فرضی مطابق جدول زیر است. اگر یک درصد از جمعیت شاغلین، به امید یافتن شغل بهتر، کار خود را ترک کنند، دچار چه نوع بیکاری شده‌اند و جمعیت شاغلین در این حالت چند نفر است؟

(۱) اصطکاکي - ۳,۹۵۰,۰۰۰

(۲) اصطکاکي - ۳,۹۱۰,۵۰۰

(۳) ساختاري - ۳,۹۵۰,۰۰۰

(۴) ساختاري - ۴,۹۱۰,۵۰۰

جمعیت کل (نفر)	جمعیت پایین‌تر از ۱۵ سال	جمعیت غیرفعال	جمعیت بیکار (نفر)
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۵٪ جمعیت کل	۳۰٪ جمعیت بالای ۱۵ سال	۲,۰۰۰,۰۰۰

۸۶- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) پول به عنوان وسیله سنجش ارزش، موجب تسهیل چه کاری شده است؟

(ب) پول در ایفای کدام‌یک از وظایف خود، تابع سطح عمومی قیمت‌ها قرار می‌گیرد؟

(ج) پشتوانه پول‌های فلزی کدام مورد نمی‌تواند باشد؟

(د) کدام‌یک از پول‌های زیر، خصوصیتی اعتباری دارند؟

(۱) (الف) تبدیل قیمت‌ها (ب) پرداخت در مبادلات (ج) شمش‌های طلا نزد بانک (د) تهاتری - فلزی - اسکناس

(۲) (الف) خرید و فروش کالاهای مختلف (ب) پس‌انداز و حفظ ارزش (ج) رسیدهای نزد صرافان (د) کاغذی - تحریری - الکترونیکی

(۳) (الف) پرداخت‌های آینده (ب) پرداخت در مبادلات (ج) قدرت اقتصادی کشور (د) تهاتری - فلزی - اسکناس

(۴) (الف) مبادلات (ب) پس‌انداز و حفظ ارزش (ج) طلا و نقره موجود در خود پول (د) کاغذی - تحریری - الکترونیکی

۸۷- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) در گذشته به چه علت دولت، به‌جای انتشار رسید توسط بازرگانان، چاپ و انتشار اسکناس را خود بر عهده گرفت؟

(ب) اولین شکل پول که در کشورمان مورد استفاده قرار گرفته است، کدام است؟

(ج) استفاده از کدام مورد در مبادلات، سبب رونق دریانوردی گردید؟

(د) کدام اصطلاح برای چک استفاده می‌شود؟

(ه) پشتوانه نخستین اسکناس‌ها چه بود؟

(۱) (الف) عده‌ای از تجار حاضر نبودند تا در معاملات خود از این رسیده‌ها استفاده کنند و از طرف دیگر با افزایش حجم مبادلات، نیاز به رسید

بیشتری می‌شد که صرافان قادر به انتشار آن‌ها نبودند. (ب) چای (ج) کالاهای بادوام (د) پول تحریری (ه) رسید کاغذی نزد صرافان

(۲) (الف) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرافی‌ها که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای

مردم سخت کرده بود. (ب) غلات (ج) طلا و نقره (د) پول الکترونیکی (ه) طلا و نقره نزد صرافان

(۳) (الف) عده‌ای از تجار حاضر نبودند تا در معاملات خود از این رسیده‌ها استفاده کنند و از طرف دیگر با افزایش حجم مبادلات، نیاز به رسید

بیشتری می‌شد که صرافان قادر به انتشار آن‌ها نبودند. (ب) چای (ج) کالاهای بادوام (د) پول دیجیتال (ه) رسید کاغذی نزد صرافان

(۴) (الف) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرافی‌ها که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای

مردم سخت کرده بود. (ب) غلات (ج) طلا و نقره (د) پول ثبتي (ه) طلا و نقره نزد صرافان

۸۸- اطلاعات جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است، با توجه به مندرجات جدول زیر:

(الف) حجم پول در گردش،

(ب) میزان شبه پول،

(ج) میزان سپرده پس انداز کوتاه مدت،

(د) نقدینگی جامعه،

چند واحد پولی است؟

۱	ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	۲۳۰۰ واحد پولی
۲	ارزش پولی چک پول‌ها	۱۶۵۰ واحد پولی
۳	مجموع حساب‌های پس انداز کوتاه مدت و بلندمدت	۱۷۰۰ واحد پولی
۴	ارزش پولی سپرده‌های دیداری مردم	۴۰۰
۵	مسکوکات	۲۰ درصد سپرده‌های دیداری مردم
۶	ارزش پولی حساب پس انداز بلندمدت	۵۲۰ واحد پولی

(۱) الف (۴۹۵۰ ب) ۲۲۲۰ ج (۱۲۵۰ د) ۷۱۳۰

(۲) الف (۴۴۳۰ ب) ۱۷۰۰ ج (۱۲۵۰ د) ۷۱۳۰

(۳) الف (۴۹۵۰ ب) ۲۲۲۰ ج (۱۱۸۰ د) ۶۱۳۰

(۴) الف (۴۴۳۰ ب) ۱۷۰۰ ج (۱۱۸۰ د) ۶۱۳۰

۸۹- جدول زیر مفروض است:

نام کشور	هزینه سبد بازار	ابتدای سال (تومان)	انتهای سال (تومان)
A		۸,۶۰۰	۹,۴۶۰
B		؟	۱۷,۶۰۰

اگر درصد تغییرات CPI در کشورهای A و B با هم برابر باشد، به ترتیب نرخ تورم و هزینه سبد بازار در ابتدای سال برای کشور B چقدر است؟

(۲) ۹ تومان - ۱۵,۶۵۰ تومان

(۱) ۱۰ تومان - ۱۶,۰۰۰ تومان

(۴) ۹ تومان - ۱۶,۱۴۶ تومان

(۳) ۱۰ تومان - ۱۶,۵۶۰ تومان

۹۰- به ترتیب کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- کشورها کدام روش را برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرند؟

- در حالت رکود اقتصادی، کدام سیاست اعمال می‌شود؟

- دولت از چه طریقی فزونی تقاضا بر عرضه را کنترل می‌کند؟

(۱) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - فروش اوراق مشارکت - مدیریت حجم نقدینگی از طریق بانک مرکزی

(۲) سیاست بازار باز - سیاست پولی انقباضی - افزایش عرضه از طریق افزایش واردات

(۳) سیاست بازار باز - سیاست پولی انبساطی - افزایش عرضه از طریق افزایش ظرفیت‌های تولیدی

(۴) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - خرید اوراق مشارکت - حفظ ارزش پول از طریق افزایش درآمدهای نفتی

محل انجام محاسبات

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود، دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دَفتر چَه سؤال (؟)

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۴ اسفند ماه ۱۴۰۲

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۵
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۵
زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۵
جمع دروس عمومی	۳۰	—	۴۵

طراحان

فارسی (۱)	حسن افتاده - مریم پیروی - حسین پرهیزگار - امیرمحمد حسن زاده - فاطمه جمالی آرائی
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی - فردین سماقی - مجید فرهنگیان - مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۱)	رحمت‌الله استیری - مجتبی درخشان گرمی - محسن رحیمی - میلاد رحیمی دهگلان - عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	مرتضی منشاری، الهام محمدی	—	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	سکینه گلشنی	—	محمدصدرآ پنجپور
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی، رحمت‌اله استیری	—	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۱۵ دقیقه

ادبیات انقلاب اسلامی
درس ۱۰ و ۱۱
صفحه‌های ۷۲ تا ۹۱

سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

فارسی (۱)

۱۰۱- در کدام گزینه، معنای همه کلمات به‌درستی بیان شده است؟

(۱) استدعا: درخواست کردن / غنا: موسیقی / بنات الخمینی: دختران امام خمینی

(۲) کرکس: پرنده‌ای از رده لاشخورها / معرکه: میدان جنگ / حنین: نام نبردی میان مسلمانان و کافران قبل از فتح مکه

(۳) تجلی: آشکار شدن / توسن: اسب رام / سگان: ابزاری در دنباله کشتی برای حرکت دادن کشتی از سمتی به سمت دیگر

(۴) مگسل: جدا مشو / توش: توانایی تحمل سنگینی یا فشار / زبر: بالا، فوق

۱۰۲- در کدام گزینه غلط‌املایی وجود ندارد؟

(۱) مقنعه مشکى - سرمشق و اصوه - زوزه آمبولانس

(۲) وسواس یک قاضى - طلافى شکست - رعب و وحشت

(۳) سوله فلزى - وقاحت - آستر جیب

(۴) آرام یا متلاطم - قنطاق اسلحه - متن تقریض

۱۰۳- در کدام ابیات به‌ترتیب آرایه‌های «حسن تعلیل، استعاره، جناس و تشبیه» یافت می‌شود؟

(الف) تنم گر بسوزی، به تیرم بدوزی

جدا سازی ای خصم، سر از تن من

(ب) دانی که چرا کعبه حق گشته سیه‌پوش؟

زیرا که خدای تو عزادار حسین است

(ج) جز از جام توحید، هرگز ننوشم

زنی گر به تیغ ستم گردن من

(د) مپندار این شعله افسرده گردد

که بعد از من افروزد از مدفن من

(۱) ب - ج - الف - د

(۲) د - ب - ج - الف

(۳) ب - د - الف - ج

(۴) د - الف - ج - ب

۱۰۴- در کدام گزاره، «تشبیه» وجود ندارد؟

- (۱) تو گویی اشیا گنجینه‌هایی از رازهای شگفت خلقت هستند، اما تو تا به حال در نمی‌یافته‌ای.
- (۲) ساعتی بیش به شروع حمله نمانده است و این جا آیینۀ تجلی همه تاریخ است.
- (۳) هنوز فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در سینۀ مؤمنین درخششی عجیب دارد.
- (۴) بچه‌های مهندسی جهاد، آخرین کارهای مانده را راست و ریس می‌کنند.

۱۰۵- در کدام گزینه هر دو جمله هسته و وابسته دیده می‌شود؟

- (۱) دشمن برده ماشین است و تو ماشین را در خدمت ایمان کشیده‌ای.
- (۲) در زیر آن آتش شدید بولدوزرچی خاک‌ریز می‌زند. بر کوهی از آهن نشسته است و کوهی از خاک را جابه‌جا می‌کند.
- (۳) هنوز فضا از نم باران آکنده است اما آفتاب فتح در آسمان سینۀ مؤمنین درخشش عجیب دارد.
- (۴) خاک مظهر فقر مخلوقی در برابر غنای خالق است و تا با خاک انس‌نگیری راهی به مراتب قرب نداری.

۱۰۶- در کدام بیت، نهاد در ابتدای مصراع نخست نیامده است؟

(۱) من ایرانی‌ام آرمانم شهادت	تجلی هستی است جان‌کندن من
(۲) بلای عشق خدایا ز جان ما بگیر	که جان من دل از این کار بر نمی‌گیرد
(۳) او نمرد از زهر و تو از قهر او	چند میری گر نخوردی زهر او
(۴) «سعدی» ملامت نشنود و جان در این سر می‌رود	صوفی گران‌جانی ببر ساقی بی‌اور جام را

۱۰۷- کدام بیت «مجاز» ندارد؟

- (۱) بی‌قدر کرد ما را نخوت فزود ما را
بر ما و خود ستم کرد، هر کس ستود ما را
- (۲) چو آشامیدم این پیمانۀ پاک
درافتادم ز مستی بر سر خاک
- (۳) ماه، روشن کند اینک، شب تاریک تو را
قدحی نوش و عمل را، تو به فردا نسپار
- (۴) گر دهدت روزگار دست و زبان، زینهار
هر چه بدانی، مگوی، هر چه توانی، مکن

۱۰۸- کدام بیت، مفهوم یگانه‌پرستی را به ذهن متبادر نمی‌کند؟

(۱) جز از جام توحید هرگز ننوشم	زنی گر به تیغ نستم، گردن من
(۲) تا خدا بنده‌نواز است، به خلقش چه نیاز؟	می‌کشم ناز یکی تا به همه ناز کنم
(۳) گرچه رنگارنگی این بوم هستش بی‌شمار	هر که ایمان داشت جز یک رنگِ مطلق را ندید
(۴) به نام آن‌که مستغنی است بالذات	بدیع الارض و خلّاق السماوات

۱۰۹- مفهوم کدام بیت با آیه «الا بذكر الله تطمئن القلوب» تناسب دارد؟

(۱) یا رب از دل مشرق نور هدایت کن مرا	از فروغ عشق، خورشید قیامت کن مرا
(۲) می‌کنم خاطر خود را به جمالت روشن	روی زیبای تو هم نور دو چشمان من است
(۳) نام زیبای تو آرام دل و جان من است	ذکر جان‌بخش تو هم مایهٔ سامان من است
(۴) آن که هر لحظه کند محو خودش «مخلص» را	حرف حرفی ز تو در مصحف جانان من است

۱۱۰- مفهوم بیت «کجا می‌توانی، ز قلبم ربایی / تو عشق میان من و میهن من» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

(۱) زنده بی‌دوست خفته در وطنی	مَثَلِ مرده‌ایست در کفنی
(۲) سفر کن از وطن گر آرزوی پختگی داری	که جوش بحر، خامی را ز عنبر برنمی‌دارد
(۳) در ره عشق وطن از سر و جان خاسته‌ایم	تا در این ره چه کند همّت مردانهٔ ما
(۴) سعدیا حبّ وطن گرچه حدیثیست شریف	نتوان مرد به سختی که من اینجا زادم

برای شروع نیم‌سال دوم کارنامه دارید: اکنون کارنامهٔ نیم‌سال اول خود را دریافت کرده‌اید و می‌توانید هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی دقیق‌تری برای نیم‌سال دوم داشته باشید.

۱۵ دقیقه

تفکر و اندیشه

(فرجام کار)

قدم در راه

(آهنگ سفر)

درس ۸ و ۹

صفحه ۷۹ تا ۱۰۴

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- پاسخ هر یک از سؤالات زیر، کدام است؟

- پیامبران با چه کسانی از یک در وارد می‌شوند؟

- رستگاری بزرگی که بهشتیان از آن مسرورند، کدام است؟

- پاداش کسانی که به راستی ادای شهادت کنند و بر نماز مواظبت نمایند، چیست؟

(۱) شهیدان - رسیدن به نعمات بهشتی - تملک باغ‌های بهشتی (۲) صدیقان - خشنودی خداوند - تکریم در باغ‌های بهشتی

(۳) صدیقان - رسیدن به نعمات بهشتی - تملک باغ‌های بهشتی (۴) شهیدان - خشنودی خداوند - تکریم در باغ‌های بهشتی

۱۱۲- سرنوشت ابدی انسان‌ها بر چه اساسی تعیین می‌شود و برای دستیابی به موفقیت در قرب الهی و ثابت قدم ماندن در آن مسیر، قدم‌های

سوم و چهارم به ترتیب کدام است؟

(۱) رفتار انسان‌ها در دنیا - عهد بستن و عزم (۲) اهداف انتخاب شده - عهد بستن و عزم

(۳) رفتار انسان‌ها در دنیا - مراقبت و محاسبه (۴) اهداف انتخاب شده - مراقبت و محاسبه

۱۱۳- زمینه‌ساز دنیوی تحقق عبارت شریفه «سَيَصْلُونَ سَعِيرًا» کدام است و کدام رابطه عمل با پاداش و جزا را در بر می‌گیرد؟

(۱) رباخواری - نتیجه طبیعی عمل (۲) رباخواری - تجسم عمل

(۳) خوردن مال یتیم از روی ظلم - نتیجه طبیعی عمل (۴) خوردن مال یتیم از روی ظلم - تجسم عمل

۱۱۴- پیامد دریافت کدام نکته، زندگی لذت‌بخش و مطمئن دنیوی و رستگاری ابدی در آخرت است؟

(۱) هدف از خلقت انسان رسیدن به مقام قرب خداوند است و خداوند مسیر و هدف اصلی زندگی است.

(۲) برنامه‌ریزی کردن به منظور قدم گذاشتن در مسیری که سرانجام زیبا داشته باشد.

(۳) استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به هدف

(۴) انتخاب بهترین زمان و زمان‌های معین برای عهد و پیمان با خداوند

۱۱۵- اگر پرسیده شود: «پیامبر (ص) انسانی معصوم است؛ چگونه می‌توان ایشان را اسوه قرار داد و چگونه باید عمل کنیم؟» در پاسخ چه

می‌گوییم؟

(۱) باید ایشان را اسوه خویش قرار دهیم و همانند ایشان عمل کنیم.

(۲) چون می‌دانیم هر کاری که انجام می‌دهند، مطابق دستورات الهی است، لذا باید عین ایشان عمل کنیم.

(۳) باید خویش را به روش ایشان نزدیک‌تر کنیم و در حد توان پیروی کنیم.

(۴) باید در حد ایشان عمل کنیم و راه و روش ایشان را انجام دهیم.

۱۱۶- یکی از فواید محاسبه از نظر امیرمؤمنان علی (ع)، کدام است و چگونه می‌توانیم به حضرت علی (ع) یاری برسانیم؟

(۱) «صلاح النفس» - پرهیزکاری و کوشش در راه خدا و درستکاری

(۲) «احاط بذنوبه» - قناعت و کفایت به غذای اندک و لباس کهنه

(۳) «وقف علی عیوبه» - قناعت و کفایت به غذای اندک و لباس کهنه

(۴) «قبل أن تحاسبوا» - پرهیزکاری و کوشش در راه خدا و درستکاری

۱۱۷- علت نام‌گذاری بهشت به «دارالسلام» کدام است و همنشینان انسان در بهشت چه کسانی هستند؟

(۱) به هنگام ورود ملائکه به استقبال می‌آیند و سلام می‌گویند - صدیقان و شهیدان

(۲) به هنگام ورود ملائکه به استقبال می‌آیند و سلام می‌گویند - ملائکه و پیامبران

(۳) هیچ نقصانی و ناراحتی و رنجی در آن جا نیست - ملائکه و پیامبران

(۴) هیچ نقصانی و ناراحتی و رنجی در آن جا نیست - صدیقان و شهیدان

۱۱۸- در کلام نبوی، هم‌نشین انفصال‌ناپذیر انسان چیست و در چه صورتی مونس انسان می‌شود؟

(۱) ایمان - نیک باشد

(۲) ایمان - صالح باشد

(۳) عمل - نیک باشد

(۴) عمل - صالح باشد

۱۱۹- مناجات بهشتیان پس از این که فرشتگان به استقبال آنان می‌آیند و عرض خوش‌آمد می‌گویند که وارد بهشت شوند و برای همیشه در آن

زندگی کنند، کدام است؟

(۱) خدای را سپاس که به وعده خود وفا کرد و رنج و درماندگی را از ما دور کرد.

(۲) خدای را سپاس که به وعده خود وفا کرد و این جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.

(۳) خدای را سپاس که حزن و اندوه را زدوده و ما را از رنج و درماندگی دور کرده است.

(۴) خدایا تو پاک و منزهی که ما را در درجه خاص بهشتیان، قرار دادی.

۱۲۰- کدام گزینه از ضرورت‌های وجود اسوه و الگو برای حرکت در مسیر هدف، نیست؟

(۱) الگوها به ما ثابت می‌کنند که این راه موفقیت‌آمیز است.

(۲) چون وجود آنان ما را به صورت یقینی از سرگردانی نجات می‌دهد.

(۳) می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

(۴) می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد.

برای نیم‌سال دوم انگیزه‌تان بیشتر است: همانند نیمه دوم فوتبال، در نیم‌سال دوم هم انگیزه برای پیشرفت بیشتر است و هم سخت‌کوشیتان بیشتر خواهد بود.

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Avicenna was a famous doctor from Iran. When he was just 16, he decided to study medicine and became very good at it. One day, the son of a king got very sick. The young man thought he was a cow and wanted to be killed by a butcher. He wouldn't eat or take his medicine, and many doctors couldn't help him. The king heard about Avicenna and asked for his help. Avicenna listened carefully to the young man's problem and came up with a clever plan. He dressed up as a butcher and pretended to prepare to kill the "cow." But then he said the cow was too weak and should eat and get stronger and fatter first. After hearing this, the young man started eating and taking his medicine. Avicenna took care of him, and in just one month, the young man got better.

127- Which of the following is NOT true about the young man?

- 1) He believed he was a cow.
- 2) He had stopped eating.
- 3) His father was a doctor.
- 4) He was not in good health.

128- The underlined word "he" refers to

- 1) the cow 2) the young man 3) the king 4) Avicenna

129- How did Avicenna help the young man, according to the passage?

- 1) He asked the young man's father to kill a cow.
- 2) He showed a real cow to the young man.
- 3) He made the young man eat and take his medicine.
- 4) He asked the young man to pay more attention to his health.

130- We understand from the passage that the young man started to eat because

- 1) he wanted to get fat and strong
- 2) his father asked him to eat something
- 3) he didn't want to be sick anymore
- 4) he knew that eating would make him feel better

دوره طلایی نوروز را دارید: نگران درس‌های نیم‌سال اول نباشید. در تعطیلات نوروز می‌توانید تسلط خود را بر درس‌های نیم‌سال اول کامل کنید.

پاسخنامه

دهم انسانی

۴ اسفند ماه ۱۴۰۲

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدی اسفندیاری، آروین حسینی، نریمان فتح‌اللهی، زانبار محمدی	ریاضی و آمار (۱)
برگزیده از سؤالات کتاب آبی	ریاضی و آمار (۱) - سؤالات «آشنا»
عزیز الیاسی‌پور، نیلوفر صادقیان، زینب غلامعلی‌زاده، شیوا نظری	علوم و فنون ادبی (۱)
یاسین ساعدی، فاطمه صفری، بصیر کریمی	جامعه‌شناسی (۱)
امیرحسین زارعی، سید علیرضا صفوی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم شیروودی، معصومه ملکی	عربی، زبان قرآن (۱)
صفا حاضری، زهرا دامپار، فاطمه سخایی، علی‌محمد کریمی، امیرحسین کاروین، زهرا کتیبه، محمدعلی یوسفی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
مریم بخشعلی‌زاده، محمد قاسمی، پارسا وکیلی	منطق
سارا شریفی، احسان عالی‌نژاد	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	الهام محمدی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، محمدعلی یوسفی، مهتاب شیرازی	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	محدثه صفاری	محدثه صفاری	زهرا دامپار، فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	فاطمه فهیمیان	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامپار
مسئول دفترچه	فاطمه رئیس‌زیدی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه ۲»

(مهری اسفندیاری)

تابع درجه دو، به تابع $f(x) = ax^2 + bx + c$ را در نظر بگیرید. دهانه سهمی رو به بالاست در نتیجه $a > 0$ است. (رد گزینه ۱) سهمی محور عرضها را به عرض ۲ قطع کرده است. در نتیجه $c > 0$ است. (رد گزینه ۴)

نقاط A و B که محل برخورد نمودار با محور طولها می باشند، ریشه های تابع f هستند. از آنجا که $S = \frac{-b}{a} = A + B < 0 \Leftrightarrow A, B < 0$ (رد گزینه ۳)

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه های ۶۳ تا ۶۷)

۲- گزینه ۲»

(کنکور تهری تبارج از کشور ۹۹)

از آنجایی که رأس سهمی $A(-1, 9)$ است؛ بنابراین $y = a(x+1)^2 + 9$ و از آنجایی که سهمی از نقطه $(3, 1)$ عبور می کند؛ بنابراین:

$$1 = a(3+1)^2 + 9 \Rightarrow 1 = 16a + 9 \Rightarrow 16a = -8$$

$$\Rightarrow a = \frac{-8}{16} = \frac{-1}{2}$$

پس معادله سهمی $y = -\frac{1}{2}(x+1)^2 + 9$ خواهد بود؛ بنابراین:

$$f(5) = -\frac{1}{2}(5+1)^2 + 9 = -\frac{1}{2} \times 36 + 9 = -18 + 9 = -9$$

پس با توجه به گزینه ها از نقطه $(5, -9)$ می گذرد.

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه های ۶۶ تا ۷۰)

۳- گزینه ۲»

(زانیار مموری)

نمودار مربوط به تابع $y = -x^2 + 2x + 3$ می باشد و محل برخورد سهمی با محور x ها صفرهای تابع می باشد و نقطه c همان رأس سهمی می باشد.

$$y = -x^2 + 2x + 3 = 0 \xrightarrow{a+c=b} x_A = -1, x_B = 3$$

$$\text{رأس} : x_C = -\frac{b}{2a} = \frac{-2}{-2} = 1 \Rightarrow y_C = (-1)^2 + 2 + 3 = 4$$

قاعده مثلث ABC برابر $x_B - x_A = 4$ است و ارتفاع مثلث همان عرض رأس سهمی (y_C) می باشد؛ بنابراین:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \times 4 \times 4 = 8$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه های ۶۶ تا ۷۰)

۴- گزینه ۴»

(نریمان فتح اللهی)

هزینه اولیه + هزینه تولید x کالا = تابع هزینه

$$C(x) = 18x + 40$$

تابع هزینه - تابع درآمد = تابع سود

$$P(x) = \frac{-1}{2}x^2 + 30x - (18x + 40) = -\frac{1}{2}x^2 + 12x - 40$$

بیشترین مقدار سود به ازای طول رأس سهمی خواهد بود.

$$\text{طول رأس سهمی} = \frac{-b}{2a} = \frac{-12}{2(-\frac{1}{2})} = 12$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه های ۶۶ و ۷۰)

۵- گزینه ۳»

(زانیار مموری)

$$x + y = 8 \Rightarrow y = -x + 8$$

$$x^2 + y^2 = x^2 + (-x + 8)^2 = x^2 + x^2 - 16x + 64 = 2x^2 - 16x + 64$$

$$\Rightarrow x_S = -\frac{b}{2a} = \frac{16}{4} = 4$$

$$\min = f(4) = 2 \times 16 - 16 \times 4 + 64 = 32$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۰)

۶- گزینه ۲»

(آروین حسینی)

موارد «الف» و «د» صحیح هستند؛ ولی مورد «ب» تعریف آماره و مورد «ج» تعریف پارامتر است. به یاد داشته باشید که پارامتر مربوط به جامعه است ولی آماره مربوط به نمونه است.

(گردآوری داده ها، صفحه های ۷۲ تا ۷۹)

۷- گزینه ۳»

(آروین حسینی)

گزینه ۳ نادرست است؛ چون همیشه اطلاعات ثبتی در اختیار نیست؛ ولی سایر گزینه ها درست هستند.

(گردآوری داده ها، صفحه های ۷۲ تا ۷۹)

۸- گزینه ۳»

(آروین حسینی)

موارد «الف، ت» درست و موارد «ب، پ، ث» نادرست هستند. ساعت شروع اولین کلاس، کمی فاصله ای است؛ چون فقط اختلاف مقادیر داده ها با معنی است. رشته تحصیلی کیفی اسمی است؛ زیرا ترتیب خاصی ندارد.

مساحت خانه های یک آپارتمان کمی نسبی است؛ چون علاوه بر اختلاف مقادیر داده ها، نسبت داده ها با معنا است.

(گردآوری داده ها، صفحه های ۸۰ و ۸۱)

۹- گزینه ۱»

(آروین حسینی)

هر یک از روش های جمع آوری داده ها، محدودیت هایی به صورت زیر دارند: پرسش نامه: اگر تعداد واحدهای نمونه زیاد باشد، این روش زمان بر است. مشاهده: اگر به دقت زیادی نیاز داریم، مناسب نیست.

دادگان ها: همیشه اطلاعات ثبتی را در اختیار آمارگیر قرار نمی دهد.

(گردآوری داده ها، صفحه های ۷۶ و ۷۷)

۱۰- گزینه ۱»

(نریمان فتح اللهی)

آماره مربوط به نمونه تصادفی است.

$$\text{مقدار آماره دایره ها} = \frac{\text{تعداد دایره ها در نمونه}}{\text{تعداد اعضای نمونه}} = \frac{9}{13}$$

$$\text{مقدار پارامتر دایره ها} = \frac{\text{تعداد دایره ها در جامعه}}{\text{تعداد اعضای جامعه}} = \frac{18}{26} = \frac{9}{13}$$

$$\text{مقدار پارامتر دایره ها} - \text{مقدار آماره دایره ها} = \frac{9}{13} - \frac{9}{13} = 0$$

(گردآوری داده ها، صفحه های ۷۹ و ۸۰)

ریاضی و آمار (۱) - سؤال های «آشنا»

۱۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

ابتدا با توجه به معادله محور تقارن سهمی $x=1$ که برابر طول رأس آن است، داریم:

$$y = -2x^2 + bx + c \rightarrow \begin{cases} a' = -2 \\ b' = b \\ c' = c \end{cases} \text{مقایسه با فرم استاندارد} \\ y = a'x'^2 + b'x' + c'$$

$$\text{طول رأس سهمی: } x_v = \frac{-b'}{2a'} \Rightarrow x_v = \frac{-b}{2 \times (-2)} = \frac{b}{4}$$

$$\frac{x_v=1}{\rightarrow 1 = \frac{b}{4}} \Rightarrow b = 4 \quad (1)$$

از طرفی سهمی محور y ها را در نقطه‌ای به عرض ۳ قطع می‌کند، یعنی به ازای $x=0$ مقدار y برابر ۳ است.

$$y = -2 \times (0)^2 + b \times (0) + c = 0 + 0 + c = 3 \Rightarrow c = 3 \quad (2)$$

پس معادله سهمی به صورت $y = -2x^2 + 4x + 3$ است که با جایگذاری طول رأس سهمی در آن عرض رأس سهمی به دست می‌آید:

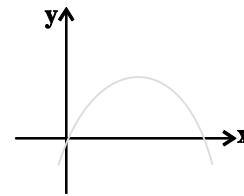
$$y = -2 \times (1)^2 + 4 \times (1) + 3 = -2 + 4 + 3 = 5$$

(نمودار تابع درجۀ ۲، صفحه ۶۷)

۱۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

برای اینکه سهمی فقط از ناحیه دوم محورهای مختصات عبور نکند، نمودار آن باید شبیه نمودار زیر باشد:

که با توجه به نمودار بالا چون دهانه سهمی به طرف پایین باز می‌شود، لذا ضریب x^2 باید منفی باشد. پس (۱) $a < 0$ است. از طرفی طول رأس سهمی نیز باید مثبت باشد، لذا داریم:

$$y = ax^2 - (a+2)x$$

$$\text{طول رأس سهمی: } x_s = \frac{-(-(a+2))}{2a} = \frac{a+2}{2a} > 0$$

$$\frac{a < 0}{\rightarrow a+2 < 0} \Rightarrow a < -2 \quad (2)$$

$$\frac{(1) \cap (2)}{\rightarrow a < -2}$$

پس به ازای $a < -2$ نمودار تابع فقط از ناحیه دوم محورهای مختصات عبور نمی‌کند.

(نمودار تابع درجۀ ۲، صفحه ۷۰)

۱۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

ابتدا با توجه به معادله سهمی، نمودار آن را رسم می‌کنیم:

$$y = \frac{1}{2}x^2 - 4x$$

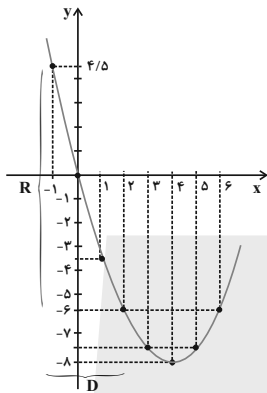
$$\Rightarrow \text{طول رأس سهمی: } x_v = \frac{-(-4)}{2 \times (\frac{1}{2})} = \frac{4}{1} = 4$$

$$\text{عرض رأس سهمی: } y_v = \frac{1}{2} \times (4)^2 - 4 \times 4$$

$$= \frac{1}{2} \times 16 - 16 = 8 - 16 = -8$$

حال با توجه به جدول زیر نمودار را رسم می‌کنیم:

x	۲	۳	۴	۵	۶
y	-۶	-۷/۵	-۸	-۷/۵	-۶

که با توجه به نمودار محدوده برد تابع، بازه $2 \leq x \leq 6$ می‌باشد.

(نمودار تابع درجۀ ۲، صفحه ۷۰)

۱۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

برای به دست آوردن طول نقاط برخورد، ضابطه دو سهمی را برابر یکدیگر قرار می‌دهیم، داریم:

$$x^2 + 4x + 2 = -x^2 + 10x + 10 \Rightarrow 2x^2 - 6x - 8 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0$$

$$\Rightarrow (x-4)(x+1) = 0$$

$$\begin{cases} x+1=0 \Rightarrow x=-1 \Rightarrow y = (-1)^2 + 4 \times (-1) + 2 = -1 \\ \Rightarrow A(-1, -1) \end{cases}$$

$$\begin{cases} x-4=0 \Rightarrow x=4 \Rightarrow y = (4)^2 + 4 \times 4 + 2 = 34 \Rightarrow B(4, 34) \end{cases}$$

$$\frac{y_1 + y_2}{x_1 + x_2} = \frac{34 - 1}{4 - 1} = \frac{33}{3} = 11$$

(نمودار تابع درجۀ ۲، صفحه ۷۰)

۱۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

طول رأس سهمی برابر $x=3$ است، لذا با توجه به معادله داریم:

$$x = \frac{-b}{2a} \quad x=3 \Rightarrow 3 = -\frac{b}{2a} \Rightarrow b = -6a \quad (1)$$

به ازای $x=3$ مقدار تابع برابر -1 است:

$$f(3) = a \times (3)^2 + b \times (3) + c = -1 \Rightarrow 9a + 3b = -3 \xrightarrow{+3}$$

$$3a + b = -1 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(2), (1)} \begin{cases} b + 6a = 0 \\ 3a + b = -1 \end{cases} \xrightarrow{\times(-1)} \begin{cases} -b - 6a = 0 \\ 3a + b = -1 \end{cases}$$

$$-3a = -1 \Rightarrow a = \frac{1}{3}$$

(نمودار تابع در ریفه ۲، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۱۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

ابتدا تابع سود را تشکیل می‌دهیم:

هزینه - درآمد = سود

$$y = -\frac{1}{4}x^2 + 30x - (ax + 40) = -\frac{1}{4}x^2 + (30-a)x - 40$$

در این سهمی، حداکثر سود در رأس سهمی اتفاق خواهد افتاد.

$$x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{30-a}{2(-\frac{1}{4})} = 30-a$$

$$y = -\frac{1}{4}(30-a)^2 + (30-a)(30-a) - 40 = -\frac{1}{4}(900 - 60a + a^2)$$

$$+(900 - 60a + a^2) - 40 = \frac{1}{4}a^2 - 30a + 410$$

$$\text{سود حداکثر} = 88 \Rightarrow \frac{1}{4}a^2 - 30a + 410 = 88 \Rightarrow \frac{1}{4}a^2 - 30a + 322 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-30)^2 - 4(\frac{1}{4})(322) = 900 - 322 = 578$$

$$a = \frac{30 \pm \sqrt{578}}{1} \Rightarrow a = 30 + 16 = 46 \quad \text{یا} \quad a = 30 - 16 = 14$$

از آنجا که $30-a$ باید عددی مثبت باشد (زیرا به‌ازای تولید این تعداد کالا،

سود حداکثر خواهد شد.) پس $a=14$ قابل قبول است: $y=14x+40$ تابع

هزینه است.

$$\text{هزینه تولید ۱۵ کالا} = 14 \times 15 + 40 = 250$$

(نمودار تابع در ریفه ۲، صفحه ۷۰)

۱۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

$$\text{آماره دختران} = \frac{\text{تعداد دختران کلاس مذکور}}{\text{تعداد کل دانشجویان کلاس مذکور}} = \frac{120}{200} = \frac{12}{20} = \frac{3}{5}$$

$$\text{پارامتر پسران} = \frac{\text{تعداد پسران دانشکده حقوق}}{\text{تعداد کل دانشجویان دانشکده حقوق}} = \frac{300}{1000} = \frac{3}{10}$$

$$\Rightarrow \text{آماره دختران} = \frac{3}{5} = \frac{3 \times 10}{5} = 6$$

$$\text{پارامتر پسران} = \frac{3}{10} = \frac{3 \times 5}{10} = 1.5$$

(گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۹)

۱۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مرسوم‌ترین ابزار گرفتن اطلاعات از مردم پرسش‌نامه است و فرآیند سرشماری نفوس و مسکن از روش‌های پرسش‌نامه است.

(گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۷)

۱۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

جامعه آماری همواره کل را شامل می‌شود، پس جامعه آماری کل زمین است.

شیوه مناسب نمونه‌گیری، انتخاب تعدادی از مربع‌هاست.

شیوه صحیح جمع‌آوری داده‌ها هم آزمایش خاک و وضعیت جانبی هر زمین

است که زیرمجموعه مشاهده کردن می‌باشد.

(گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۷)

۲۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

متغیرها به صورت زیر هستند:

رنگ مو: کیفی اسمی، معدل یک دانش‌آموز: کمی فاصله‌ای، طول مکالمات

تلفنی: کمی نسبتی، نوع تلفن: کیفی اسمی، میزان تحصیلات: کیفی

ترتیبی، گروه خونی: کیفی اسمی و وضعیت مسکن: کیفی اسمی.

(گردآوری داده‌ها، صفحه ۸۱)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه ۱

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

طبقه متوسط در جوامع فئودالی، جهت کسب اعتبار برای خودش به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت و با ارزیابی اشراف با معیار فایده‌مندی آن‌ها را بی اعتبار ساخت؛ زیرا خود را تولیدکننده و مفید، و اشراف را مصرف‌کننده و سربار جامعه معرفی می‌کرد. پذیرش این معیار توسط عموم مردم، به پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی منجر شد که همه انسان‌ها را صرفاً براساس همین ملاک، ارزیابی می‌کرد. این روند به شکل‌گیری جوامعی انجامید که در آن‌ها وضعیت اقتصادی افراد، موقعیت اجتماعی آن‌ها را معین می‌کرد و سایر ویژگی‌های هویتی به آن وابسته می‌شد.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۸)

۳۲- گزینه ۱

(فاطمه صفری)

جهان اجتماعی برای «بقا و تداوم»، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. فرد نیز برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود.

«اقناع» روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

انتظارات جامعه از طریق «لگوه‌های عمل یا همان هنجارها» در حقوق و تکالیف مربوط به نقش‌های اجتماعی نمودار می‌شوند.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۳)

۳۳- گزینه ۳

(یاسین ساعدی)

هدف آفرینش از منظر اسلام، «تربیت انسان‌های متعالی» است. اسلام برخی از مشاغل را با وجود اینکه حرام ندانسته؛ اما از مسلمانان خواسته آن‌ها را نپذیرند. این مشاغل مکروه‌اند؛ مانند «دلالی». تعارض فرهنگی، گاه ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد و گاه ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۳۴- گزینه ۲

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه، بیشتر در خانواده، همسالان یا به‌وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۳)

۳۵- گزینه ۳

(فاطمه صفری)

نظارت کردن بر عملکرد اعضای جهان اجتماعی به «کنترل اجتماعی» اشاره دارد. برگزاری مراسم جشن تکلیف در مدارس، برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود؛ بنابراین مربوط به «جامعه‌پذیری» می‌باشد.

تشویق و پاداش، از روش‌های پیشگیری و کنترل «کژروی‌های اجتماعی» است.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۳)

۳۶- گزینه ۴

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت. برخی ارباب و گروهی رعیت بودند. در این جوامع، طبقه‌ای از مردم عادی هم وجود داشت که نه اشراف بودند و نه رعیت. به همین دلیل از آن‌ها به عنوان طبقه سوم یاد می‌شد. این طبقه هویتی منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۸)

۳۷- گزینه ۳

(کتاب آبی)

جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. فرد نیز برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه ۸۰)

۳۸- گزینه ۲

(یاسین ساعدی)

در جهان سکولار، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند. برای نمونه، می‌توان به جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در برخی جوامع غربی اشاره کرد.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۹۰)

۳۹- گزینه ۲

(بصیر کریمی)

تشریح موارد نادرست:

- منظور از تحرک اجتماعی، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد. نادرست (تعریف موقعیت اجتماعی است).

- پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی در جوامع غربی، باعث شد وضعیت اقتصادی، موقعیت اجتماعی را معین کند و سایر ویژگی‌های هویتی مانند علم، هنر، احترام و ... نیز مورد توجه قرار گرفتند. نادرست (ویژگی‌های هویتی علم، هنر، احترام و ... در این فرهنگ مورد توجه قرار نمی‌گیرد).

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۶، ۸۷، ۸۸ و ۸۹)

۴۰- گزینه ۳

(بصیر کریمی)

امر به معروف و نهی از منکر، روش‌های مختلفی دارد. برخی روش‌های آن تبلیغی و برخی تشویقی یا تنبیهی است. امر به معروف و نهی از منکر، سطوح متفاوتی نیز دارد. در مواردی، همگانی و به عهده همه افراد جامعه است و در برخی موارد، وظیفه سازمان‌های رسمی و حکومتی است. (پس همواره وظیفه همگانی نیست).

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه ۸۴)

عربی زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینه ۳»

(کنکور سراسری انسانی ۱۴۰۰ - با تغییر)

«عجائب الخلق»: شگفتی‌های آفرینش / «کثیرة»: بسیارند / «منها»: از جمله / «أُن هناک»: هستند («هناک» در ابتدای جمله اسمیه به معنای «وجود دارد، هست» می‌باشد) / «أسماکاً»: ماهیانی / «تضیء»: روشنی می‌بخشد / «تحت البحار»: زیر دریاها / «بالضوء المضيء الّذی»: با نور روشنی‌بخشی که / «تحت عیونها»: زیر چشم‌هایشان

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «کلمة «هناک» در ترجمه لحاظ نشده است. - «عیون» جمع است نه مفرد! - «دارند» معادلی در جمله عربی ندارد. - «البحار» جمع است نه مفرد!

گزینه ۲: «کثیرة» خبر است نه صفت! - «در» (در خلقت) اضافی است. - «المضيء» در ترجمه لحاظ نشده است.

گزینه ۴: «کثیرة» خبر است نه صفت! - «در» (در خلقت) اضافی است. - «در» (در ماهیانی) اضافی است. - «روشنایی نوری که» معادل صحیحی برای «الضوء المضيء الّذی» نمی‌باشد.

(ترجمه)

۴۲- گزینه ۳»

(کنکور سراسری انسانی ۱۴۰۰ - با تغییر)

«إننا»: ما (می‌توانیم «إن» را ترجمه نکنیم، اما ضمیر «نا» ترجمه می‌شود).
رد گزینه‌های «۲ و ۴» / «نری»: می‌بینیم (رد گزینه‌های «۱ و ۴» / «الکثیر من البط»: بسیاری از اردک‌ها (رد گزینه‌های «۲ و ۴» / «یسبح فی الماء البارد»: در آب سرد شنا می‌کنند (رد گزینه‌های «۲ و ۴» / «فی الشتاء»: در زمستان (رد گزینه‌های «۱ و ۲» / «لکن الإنسان لیس كذلك»: ولی انسان این چنین نیست (رد گزینه ۲»)

(ترجمه)

۴۳- گزینه ۲»

(مصطفی قریمی فرد)

«من أهدافنا المهمة»: از اهداف مهم ما (رد گزینه‌های «۳ و ۴» / «للسفر إلى المدائن»: برای سفر به مدائن (رد گزینه‌های «۳ و ۴» / «مشاهدة طاق كسرى»: مشاهده طاق کسری (رد گزینه ۴» / «قصور الملوك الساسانیین»: کاخ‌های پادشاهان ساسانی (رد گزینه «۱» / «قبل الإسلام»: قبل از اسلام

(ترجمه)

۴۴- گزینه ۱»

(مصطفی قریمی فرد)

«تَتَحَرَّكُ» از باب «تفعل» است و باید به صورت فعل لازم ترجمه شود (حرکت نمی‌کند).

فعل لازم، مفعول ندارد؛ پس ترجمه «عین» در نقش مفعول اشتباه است و باید به عنوان فاعل در ترجمه لحاظ شود.

ترجمه صحیح: «جغد، از پرندگانی است که چشمش حرکت نمی‌کند، زیرا آن ثابت است.»

(ترجمه)

۴۵- گزینه ۲»

(مصطفی قریمی فرد)

«گیاهان دارویی»: الأعشاب الطّبیّة (رد گزینه «۳» / «از هزاران سال پیش»: منذ آلاف السّنین / «برای درمان بیماری‌های مختلف»: لعلاج الأمراض المُختلفة (رد گزینه‌های «۱ و ۳» / «استفاده می‌کرد»: كان یستعمل (رد گزینه‌های «۱ و ۴»)

(تعریب)

۴۶- گزینه «۳»

(امیر حسین زارعی)

ترجمه عبارات گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رهبر: کسی است که به مسئولان دستور می‌دهد و آن‌ها را برای

انجام وظایفشان نصیحت می‌کند!

گزینه «۲»: روغن: مایعی است که از آن برای پختن غذا استفاده می‌کنیم!

گزینه «۳»: گناه: عضوی است، که غالباً حیوان آن را برای راندن حشرات

حرکت می‌دهد!

گزینه «۴»: تاریکی: عدم وجود نور است!

نکته مهم درسی:

به تفاوت معنی کلمات مشابه «ذنب (دم)» و «ذنب (گناه)» دقت کنید.

(واژگان)

۴۷- گزینه «۳»

(معصومه ملکی)

مفهوم عبارت عربی به اهمیت عقل و خرد در بین تمام بندگان خداوند اشاره

دارد؛ اما عبارت فارسی، سکوت کردن را نشان از عاقل بودن دانسته است که

با یکدیگر تناسب مفهومی ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر دو عبارت به اهمیت نوشتن در یادگیری دانش اشاره دارند.

گزینه «۲»: هر دو عبارت به بیداری حقیقی و آگاهی انسان‌ها پس از مرگ و

زندگی‌بخشی آن اشاره دارند.

گزینه «۴»: هر دو عبارت به لزوم تلاش و کوشش برای حصول نتیجه اشاره

دارند؛ این که تا تلاشی نباشد، به نتیجه مطلوب دست نخواهیم یافت.

(مفعول)

۴۸- گزینه «۲»

(سید علیرضا صفوی)

مبتدا و خبر باید در جنس و عدد با یکدیگر مطابقت داشته باشند.

«بیع»، مبتدا و مذكر است و خبر آن (غیر مسموح) نیز به همین شکل است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الشَّرْطِيَّة» (مبتدا) مؤنث و خبر آن که فعل «يحفظ» می‌باشد،

مذكر است.

گزینه «۳»: «الشَّمْس» (مبتدا) مؤنث و خبر آن که فعل «ينشر» می‌باشد،

مذكر است.

گزینه «۴»: «معلمان» (مبتدا) مثنی می‌باشد؛ اما خبر آن که «واقف» است،

به صورت مفرد آورده شده است.

(قواعد - جمله اسمیه و فعلیه)

۴۹- گزینه «۳»

(مرتضی کاظم شیروردی)

سؤال از ما عبارتی را می‌خواهد که در آن مبتدا و خبر مضاف باشند.

در گزینه «۳»، «سید» مبتدا و مضاف، «القوم» مضاف‌الیه است و «خادم»

خبر و مضاف، ضمیر «هَم» مضاف‌الیه می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أكبر»: مبتدا (مضاف‌الیه دارد) / «الإغراق»: خبر (مضاف‌الیه ندارد)

گزینه «۲»: «الجرباء»: مبتدا (مضاف‌الیه ندارد) / «ذات»: خبر (مضاف‌الیه دارد)

گزینه «۴»: «الصلاة»: مبتدا (مضاف‌الیه ندارد) / «مفتاح»: خبر (مضاف‌الیه دارد)

(قواعد - جمله اسمیه و فعلیه)

۵۰- گزینه «۴»

(معصومه ملکی)

«ما» در گزینه «۴» خبر و مرفوع می‌باشد.

ترجمه عبارت: «ماندگارترین کارهای تو چیزی است که آن را بی‌آلایشی برای

خدا انجام می‌دهی.»

«ما» در سایر گزینه‌ها مفعول و منصوب می‌باشد.

(قواعد - جمله اسمیه و فعلیه)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینه «۲»

(علی مومنی کریمی)
حکومت ماد در زمان فرمانروایی هوخشتر، سومین پادشاه مادی به اوج قدرت رسید. او نخست با تشکیل سپاه منظم و کارآمد، قدرت خود را بر مناطق وسیعی از ایران تثبیت کرد. سپس با حکومت بابل، علیه آشور متحد شد و به حاکمیت آشوریان پایان داد.

(از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۲)

۵۲- گزینه «۲»

(مومنی کریمی)
داریوش به دنبال شورش یکی از شهرهای یونانی‌نشین آسیای صغیر علیه هخامنشیان، تصمیم به تنبیه آتنی‌ها گرفت. ناوهای ایرانی نخست جزایر دریای اژه را تصرف کردند و سپس سپاه ایران وارد خاک یونان شد و در جایی به نام ماراتن موضع گرفت. در این نبرد سپاه ایران عقب‌نشینی کرد. خشایارشا، پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل، به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد.

(از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۶)

۵۳- گزینه «۴»

(علی مومنی کریمی)
در دوران فرمانروایی اردشیر دوم، مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد.

(از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۷)

۵۴- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)
داریوش یکم هخامنشی به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکر کشی کرد.

(از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۵)

۵۵- گزینه «۳»

(زهرا رامیار)
در زمان داریوش سوم، اسکندر مقدونی با سپاهی بسیار قوی و آموزش دیده به ایران تاخت و در سه نبرد سپاه هخامنشی را شکست داد.

(از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۵۶- گزینه «۲»

(کنکور قاجار از کشور ۱۳۰۱)
پایتخت‌های سلسله اشکانیان به ترتیب عبارت‌اند از: شهر نسا در ترکمنستان امروزی، شهر صددروزه در حوالی دامغان کنونی که یونانیان به آن هکاتم‌پولس می‌گفتند و شهر تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۱)

۵۷- گزینه «۲»

(امیرحسین کاروین)
سلوکیان از اوایل تشکیل حکومت خود، با جانشینان اسکندر در مصر، وارد رقابت و درگیری شدند. از این رو، بیشتر توجه شاهان سلوکی به مناطق غربی قلمرو خودشان بود و بر متصرفات شرقی خویش نظارت و سلطه کامل نداشتند. این مسئله سبب شد که به تدریج افراد یا خاندان‌هایی در نواحی شمال شرقی فلات ایران قدرت را به دست گیرند و به فکر استقلال از حکومت سلوکیان بیفتند.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۱)

۵۸- گزینه «۱»

(امیرحسین کاروین)
مهرداد یکم با تسلط بر مناطق وسیعی در سراسر ایران، قدرت و قلمرو حکومت اشکانی را به‌طور چشمگیری افزایش داد. در دوران فرمانروایی او، سلسله اشکانیان از یک حکومت محلی در شرق فلات ایران به پادشاهی قدرتمندی تبدیل شد.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۵۹- گزینه «۴»

(امیرحسین کاروین)
اردشیر برای ایجاد حکومت متمرکز و قدرتمند، بسیاری از مخالفان را با جنگ بر سر جای خود نشانده و برخی دیگر را با نامه‌نگاری و ارائه دلیل‌های گوناگون با خود همراه کرد.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۴)

۶۰- گزینه «۲»

(علی مومنی کریمی)
در زمان پادشاهی قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبش اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک (نه مانی) مواجه شد. مزدک طرفدار برابری مردم در بهره‌مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. قباد که قصد داشت از قدرت اشراف و نجبا و موبدان بکاهد و دست آنان را از امور کشور کوتاه کند، به حمایت از مزدک برخاست، اما اشراف و نجبا او را از پادشاهی برکنار و زندانی کردند.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

جغرافیای ایران

۶۱- گزینه «۱»

(کنکور سراسری فارغ از کشور ۹۹)

رودهای مناطق نسبتاً خشک، اتفاقی‌اند و مقدار آب آن‌ها در سال‌های مختلف متفاوت است؛ در نتیجه فرسایش رودخانه‌ای به‌کندی انجام می‌شود و در صورت بارش برف و باران و جریان یافتن آب، رودها ظرفیت جریان آب را ندارند و طغیانی می‌شوند.

(منابع آب ایران، صفحه ۳۹)

۶۲- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به‌سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند. با نگاهی به نقشه حوضه‌های آبریز ایران (شکل ۶- صفحه ۵۱ کتاب درسی) درمی‌یابیم که حوضه آبریز فلات مرکزی، بزرگ‌ترین حوضه آبریز کشور است.

(منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۶۳- گزینه «۳»

(صفا هاضری)

بررسی موارد نادرست:

«الف»: به لحاظ زمانی، دو نوع دریاچه دائمی و فصلی وجود دارد.

«ج»: آب بعضی از دریاچه‌های دائمی، شور و برخی دیگر آب شیرین دارند.

(منابع آب ایران، صفحه ۵۷)

۶۴- گزینه «۳»

(صفا هاضری)

روند نزولی افت سطح آب دریاچه ارومیه پس از دوران پرآبی آن در سال ۱۳۷۴ شروع گردیده و در طی بیست سال، تراز دریاچه بیش از ۸ متر افت کرده است. در واقع با توجه به ارقام ثبت شده، به‌طور متوسط دریاچه در این بیست سال اخیر سالیانه با افت ۴۰ سانتی‌متری مواجه بوده است. با توجه به عمق کم این دریاچه، این میزان افت تراز منجر به خشکی درصد قابل ملاحظه‌ای از سطح دریاچه گردیده و بیش از ۳۰ میلیارد مترمکعب از حجم آب آن در اثر تبخیر و عدم ورود منابع آب کافی به آن از بین رفته است.

(منابع آب ایران، صفحه ۵۹)

۶۵- گزینه «۲»

(زهر اکتیبه)

پوشش گیاهی، منابع آب و دائمی یا موقت بودن رودها، معادن، خاک و ناهمواری‌ها از عوامل طبیعی اثرگذار بر پراکندگی جمعیت هستند؛ مانند عبارات «ب» و «ج».

حمل و نقل و ارتباطات، سرمایه و فناوری، سرمایه‌گذاری دولت‌ها و پیشینه و سابقه تاریخی از عوامل انسانی مؤثر بر پراکندگی جمعیت هستند؛ مانند عبارات «الف» و «د».

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۶۶- گزینه «۲»

(امیر حسین کاروین)

$$۷۵ = \frac{۴۵۰}{۶} = \text{تعداد فوتی‌ها}$$

$$۱۰۰ \times \frac{\text{میزان مرگ و میر - میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

$$\frac{۳۷}{۵} = ۱۰۰ \times \frac{۳۷۵}{۱۰۰۰} = ۱۰۰ \times \frac{۴۵۰ - ۷۵}{۱۰۰۰} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۶۷)

۶۷- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

اطلاع از میزان رشد جمعیت، پایه محاسبه فرمول دو برابر شدن جمعیت است. زمان به‌دست آمده سبب می‌شود تا برای آینده، پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهند.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۶۸)

۶۸- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی هر کشور از لحاظ سنی، جمعیت را به گروه‌های مختلفی دسته‌بندی کرده‌اند. جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۷۰)

۶۹- گزینه «۲»

(زهر اکتیبه)

هرم سنی صورت سؤال مربوط به کشور اکوادور است. قاعده هرم سنی جمعیت در این کشور نشان‌دهنده این است که میزان زاد و ولد و میزان رشد موالید در آن بالاست. در این کشور افراد سالمند کم‌تری زندگی می‌کنند و درصد جمعیت فعال اقتصادی بالاست، در نتیجه شاهد رشد اقتصادی خواهیم بود.

موارد «ج» و «د» صحیح هستند و سایر موارد نادرست‌اند.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۷۱)

۷۰- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

سیاست کاهش جمعیت، سبب کاهش رشد شده و این کاهش در آینده می‌تواند تعادل جمعیتی را بر هم زده و جمعیت کشور به تدریج رو به پیری و در نهایت مشکلات دیگری در برخواهد داشت. پس افزایش رشد طبیعی جمعیت، راهکار مناسبی برای کنترل پیری جمعیت است.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۷۲)

منطق

۷۱- گزینه ۱»

(پارسا وکیلی)

میان دو قضیه علاوه بر نسبت‌هایی که در مربع تقابل وجود دارد، نسبت‌های دیگری مانند عکس مستوی نیز ممکن است موجود باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «با نگاهی به مربع تقابل، می‌فهمیم که میان این دو قضیه نسبتی از نسبت‌های تقابل برقرار است (نسبت تضاد) و این دو قضیه متقابل‌اند. بنابراین این گزاره صحیح است.

گزینه ۳: «به قضایایی که موضوع و محمول آن‌ها یکسان (ثابت) است؛ اما در کمیت (سور یا کلیت و جزئیت) یا کیفیت (نسبت یا ایجاب و سلب) یا هر دو متفاوت هستند، قضایای متقابل می‌گویند». بنابراین این گزاره نیز صحیح است.

گزینه ۴: «اگر قضیه کلی «هر الف ب است» صادق باشد، آنگاه قضیه جزئی «بعضی الف ب است» نیز صادق خواهد بود؛ زیرا وقتی می‌گوییم «بعضی الف ب است» منظورمان این نیست که «فقط بعضی الف ب است» و «بقیه الف‌ها ب نیستند»، بلکه ما صرفاً داریم درباره بعضی از مصادیق «الف» حکم می‌کنیم که «بعضی الف ب است» و کاری به مابقی مصادیق «الف» نداشته‌ایم و حکمی درباره‌شان نداده‌ایم. بنابراین باید با آنچه می‌بینیم و مواجهیم، کار کنیم و پیش برویم نه آنچه که ذهنمان به آن می‌افزاید. با این اوصاف، اگر قضیه «هر بشری اندیشمند است» صادق باشد، قضیه «بعضی بشرها اندیشمندند» نیز صادق خواهد بود. (کاذب نخواهد بود) بنابراین این گزاره نیز صحیح است.

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۲، ۶۵ و ۶۷)

۷۲- گزینه ۲»

(مهمر قاسمی)

دو قضیه متناقض، نمی‌توانند هم‌زمان صادق یا کاذب باشند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دو قضیه متناقض از لحاظ کمیت و کیفیت هر دو متفاوت‌اند.

گزینه ۳: «در قضایای متقابل، از جمله تناقض، موضوع و محمول یکسان و کمیت یا کیفیت یا هر دو متفاوت‌اند. پس این گزینه از اساس غلط است.

گزینه ۴: «در تناقض از صدق به کذب می‌رسیم و بالعکس یعنی از کذب هم به صدق قضیه دیگر می‌رسیم؛ چون می‌دانیم دو قضیه در صدق و کذب با هم متفاوت‌اند.

(امکام قضایا، صفحه ۶۳)

۷۳- گزینه ۴»

(پارسا وکیلی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: «با تغییر کیفیت قضیه کلی، به قضیه «متضاد» آن می‌رسیم.» بنابراین دقت کنیم که تغییر کیفیت هر قضیه‌ای، ما را به متضاد آن نمی‌رساند (قضایای جزئی، اساساً متضاد ندارند)، بلکه تغییر کیفیت قضیه کلی است که ما را به متضاد آن می‌رساند. پس این گزینه غلط است.

گزینه ۲: «در رابطه تضاد، از صدق یک قضیه کلی به کذب قضیه کلی دیگر دست می‌یابیم. اما اگر قضیه کلی کاذب باشد، نمی‌توانیم به صورت قطعی بگوییم که قضیه متضاد آن صادق است یا کاذب.» بنابراین از صدق یک طرف الزاماً به کذب طرف دیگر می‌رسیم، اما از کذب یک طرف هم ممکن است به صدق طرف دیگر برسیم و هم ممکن است به کذب طرف دیگر برسیم. پس این گزینه غلط است.

گزینه ۳: «رابطه تضاد تنها میان قضیه‌های موجبه کلیه و سالبه کلیه برقرار است.» بنابراین می‌فهمیم که قضایای مشمول نسبت تضاد، در سور اشتراک و در نسبت اختلاف دارند. پس این گزینه نیز غلط است.

گزینه ۴: «با توجه به توضیحات گزینه ۲»، می‌فهمیم که اگر یک قضیه کلی کاذب باشد، هم ممکن است که متضاد آن کاذب باشد و هم ممکن است متضاد آن صادق باشد. بنابراین فرض کذب دو قضیه متضاد ممکن است و محال نیست. پس این گزینه صحیح است.

(امکام قضایا، صفحه ۶۴)

۷۴- گزینه ۳»

(مهمر قاسمی)

در تداخل اگر کلی صادق باشد، جزئی هم صادق است. همچنین اگر جزئی کاذب باشد، کلی هم کاذب است.

اگر کلی کاذب باشد یا جزئی صادق باشد، ارزش متداخل آن‌ها نامعلوم است.

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۷۵- گزینه «۲»

(مریم بشعلی زاده)

قضایای عکس، در سالبه جزئیه گاهی صادق و گاهی کاذب است و به همین خاطر است که می‌گوییم: «سالبه جزئیه عکس لازم‌الصدق ندارد.» مثلاً قضیه «بعضی چوبی‌ها میز نیستند» عکس قضیه «بعضی میزها چوبی نیستند» است که در این مورد خاص صادق می‌باشد.

(اَلکلام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۱)

۷۶- گزینه «۱»

(مهدی قاسمی)

چون در هر دو مورد، صورت سؤال قضیه اصلی را داده و نتیجه آن را خواسته، از آخر به اول برمی‌گردیم. تداخل «بعضی الف ب است» می‌شود «هر الف ب است» و متناقض «هر الف ب است» می‌شود «بعضی الف ب نیست» ضمناً عکس مستوی «هیچ الف ج نیست» می‌شود «هیچ ج الف نیست» و متداخل «هیچ ج الف نیست» می‌شود «بعضی ج الف نیست»

(اَلکلام قضایا، صفحه‌های ۶۳ و ۶۶ تا ۶۸)

۷۷- گزینه «۳»

(پارسا وکیلی)

این تیپ تست، یکی از تیپ تست‌های بسیار مهم این مبحث است که در آن به جای اینکه صرفاً یک نسبت را از ما بخواهد، نسبت‌های مختلفی را با هم ترکیب کرده است. در این حالت، قضیه مقصد را به ما داده و قضیه مبدأ را از ما می‌خواهد. راه رسیدن به حل این تست‌ها این است که از خارجی‌ترین نسبت شروع به اعمال نسبت‌ها روی قضیه مقصد کنیم تا به داخلی‌ترین نسبت برسیم.

برای این کار، به قضیه مقصد توجه می‌کنیم تا ببینیم چه نوع قضیه‌ای است. در اینجا، قضیه مقصد، یک قضیه «سالبه کلیه» است و ما خودمان فرض می‌کنیم که فرم آن به صورت «هیچ الف ب نیست» می‌باشد. حال از خارجی‌ترین نسبت که «تضاد» است، شروع به اعمال روی آن می‌کنیم تا به داخلی‌ترین نسبت که «عکس مستوی» است برسیم. متضاد سالبه کلیه، موجبه کلیه (هر الف ب است) می‌باشد. متداخل موجبه کلیه، موجبه جزئیه (بعضی الف ب است) می‌باشد. متناقض موجبه جزئیه، سالبه کلیه (هیچ الف ب نیست) می‌باشد و در نهایت، عکس مستوی سالبه کلیه نیز، به صورت سالبه کلیه (هیچ الف ب نیست) در می‌آید. پس خود آن قضیه، یعنی قضیه مبدأ، سالبه کلیه است.

(اَلکلام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۱)

۷۸- گزینه «۳»

(مریم بشعلی زاده)

قضیه سالبه جزئیه عکس لازم‌الصدق ندارد و قضیه مطرح شده در گزینه «۳» از آن جایی که یک قضیه سالبه جزئیه است، بنابراین عکس لازم‌الصدق ندارد.

(اَلکلام قضایا، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۷۹- گزینه «۲»

(پارسا وکیلی)

برای به دست آوردن عکس مستوی قضایای حملی، باید جدول صفحه ۶۸ کتاب درسی را در ذهن داشته باشیم که در آن قواعد به دست آوردن عکس مستوی آورده شده است.

این قواعد به صورت زیر هستند:

۱) عکس مستوی موجبه کلی (هر الف ب است)، موجبه جزئی (بعضی ب الف است) می‌باشد.

۲) عکس مستوی موجبه جزئی (بعضی الف ب است)، موجبه جزئی (بعضی ب الف است) می‌باشد.

۳) پس تا اینجا به این نکته نیز پی بردیم که قضیه موجبه جزئی، می‌تواند عکس مستوی دو قضیه واقع شود.

۴) عکس مستوی سالبه کلی (هیچ الف ب نیست)، سالبه کلی (هیچ ب الف نیست) می‌باشد.

۵) عکس مستوی سالبه جزئی (بعضی الف ب نیست)، لازم‌الصدق نیست. با توجه به این قواعد، قضیه «بعضی شکل‌ها مثلث‌اند»، قضیه موجبه جزئی‌ای است که اگر بنا بر صورت سؤال، قضیه اصل صادقی باشد، عکس مستوی آن به صورت «بعضی مثلث‌ها شکل‌اند» است که یک قضیه موجبه جزئی است. در نهایت می‌بینیم که گزینه «۲»، پاسخ صحیح تست است.

(اَلکلام قضایا، صفحه ۶۸)

۸۰- گزینه «۱»

(مریم بشعلی زاده)

در صورتی که در جابه‌جا کردن اجزای قضیه، قاعده عکس مستوی را به درستی رعایت نکنیم، دچار «مغالطه ایهام انعکاس» می‌شویم. به عنوان مثال اگر موجبه کلیه را به موجبه کلیه عکس کنیم یا برای سالبه جزئیه عکس لازم‌الصدق در نظر بگیریم، دچار این مغالطه شده‌ایم. عکس موجبه جزئیه، موجبه کلیه نیست.

(اَلکلام قضایا، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

اقتصاد

۸۱- گزینه ۱

(امسان عالی نژاد)
 - مجموع افراد شاغل و بیکار را «جمعیت فعال» می‌گویند.
 - زنان خانه‌داری که مایل به کار نیستند و دنبال کار نمی‌گردند، جزء «جمعیت غیرفعال» هستند.
 - دانش‌آموزان بالای ۱۵ سال که دنبال کار نمی‌گردند، «جمعیت غیرفعال» محسوب می‌شوند.
 - افرادی که دنبال کار هستند، حتماً جزء جمعیت فعال هستند؛ اما چون کار پیدا نکرده‌اند، بیکار محسوب می‌شوند؛ بنابراین هم بیکار و هم فعال محسوب می‌شوند.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۵)

۸۲- گزینه ۴

(امسان عالی نژاد)
 الف) بیکاری اصطلاحاً: این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.
 ب) بیکاری دوره‌ای: بیکاری که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و کشورها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.
 ج) بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌ها است.
 د) بیکاری اصطلاحاً: شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۷)

۸۳- گزینه ۲

(امسان عالی نژاد)
 جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت بالای ۱۵ سال
 جمعیت غیرفعال - جمعیت بالای ۱۵ سال = جمعیت فعال
 نفر $39,000,000 - 19,000,000 = 58,000,000$ = جمعیت فعال
 جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال
 جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار
 نفر $25,000,000 - 39,000,000 = 14,000,000$ = جمعیت بیکار
 $100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}}$ = نرخ بیکاری
 درصد $100 \times \frac{14,000,000}{39,000,000} = 35$
 - افراد زیر ۱۵ سال به دلیل این که در سن کار قرار ندارند، جزء جمعیت شاغل جامعه محسوب نمی‌شوند، حتی اگر مشغول به کار باشند.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۸۴- گزینه ۳

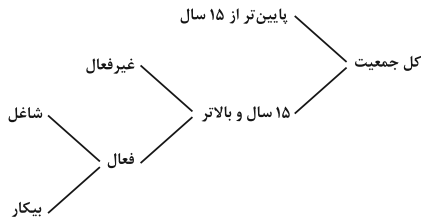
(امسان عالی نژاد)
بررسی موارد نادرست:
 ج) وقتی اقتصاد منابع غیرفعال دارد؛ یعنی در زیر مرز امکانات تولید قرار گرفته است و می‌تواند با استفاده از آن منابع غیرفعال کالا و خدمات زیادی تولید کند.
 د) حتی کشورهای با درآمد بالا نیز دست به گریبان نابرابری‌های اقتصادی‌اند. تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه از مسئولیت‌های مردم در مقابل فقر است.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۴، ۸۵ و ۸۸)

۸۵- گزینه ۲

(لنگور سراسری تیر ۱۴۰۲)

بیکاری اصطلاحاً	- این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. - همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. - این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

$$10,000,000 - (10,000,000 \times \frac{15}{100}) = 8,500,000$$

$$10,000,000 - 1,500,000 = 8,500,000$$

جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال

$$8,500,000 - (8,500,000 \times \frac{30}{100}) = 5,950,000$$

$$8,500,000 - 2,550,000 = 5,950,000$$

جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل

$$5,950,000 - 2,000,000 = 3,950,000$$

یک درصد از جمعیت شاغل به امید پیدا کردن شغل بهتر، کار خود را ترک کرده‌اند، در نتیجه ۹۹ درصد آن‌ها همچنان شاغل هستند و خواهیم داشت:

$$3,950,000 \times \frac{99}{100} = 3,910,500$$

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۸۶- گزینه ۲

(سارا شریفی)

الف) با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آن‌ها را با هم سنجید. عملاً پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها را به یکدیگر آسان می‌کند.

ب) علاوه بر مخارج روزمره، برخی مخارج غیرقابل پیش‌بینی وجود دارد. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به‌عنوان وسیله حفظ ارزش در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند. این وظیفه زمانی تحقق می‌یابد که پول بتواند در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ کند.

ج) زمانی که پول طلا و نقره رایج بود، پشتوانه پول همان طلا و نقره موجود در خود پول بود. امروزه پول‌های فلزی پشتوانه‌ای جز قدرت اقتصادی کشور ندارد. شمش‌های طلا نزد بانک و رسیده‌های نزد صرافان پشتوانه پول‌های کاغذی است.

د) پول‌های کاغذی، تحریری یا الکترونیکی، خصوصیتی اعتباری دارند.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۸۷- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیده‌ها و صرفای‌ها که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولت‌ها برای جلوگیری از بروز این‌گونه مشکلات به‌ناچار، چاپ و انتشار اسکناس را برعهده گیرند.
ب) انسان‌ها به‌تدریج که کالاهای خود را با هم مبادله می‌کردند، به تجربه دریافتند که بعضی از کالاها مشتریان بیشتری دارند و مردم به آن‌ها علاقه بیشتری نشان می‌دهند. در ایران هم غلات خواهان بیشتری داشت. ساکنان این مناطق حاضر بودند کالاهای اضافی خود را با این کالا معاوضه کنند؛ زیرا اطمینان داشتند که با دادن این کالا می‌توانند کالاهای مورد نیاز خود را دریافت کنند؛ به این ترتیب، این نوع کالا به‌عنوان اولین پول مورد استفاده قرار گرفت.

ج) انتخاب برخی از فلزات مثل طلا و نقره، موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین‌ملتها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دربانوردی و حمل‌ونقل را نیز رونق بخشید.

د) چون افراد خود مبلغ چک را روی آن می‌نویسند به آن «پول تحریری یا ثبتی» گفته می‌شود.
ه) رسیده‌ها نخستین اسکناس‌ها بودند و طلا و نقره نگهداری شده نزد صرافان و بازرگانان پشتوانه آن‌ها بود.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۸۸- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

ارزش پولی موجودی سپرده‌های دیداری مردم) $\times \frac{20}{100} =$ ارزش مسکوکات

واحد پولی $80 = \frac{20}{100} \times 400 =$ ارزش مسکوکات مردم

چک پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

واحد پولی $4430 = 80 + 2300 + 400 + 1650 =$ حجم پول

حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت + حساب‌های پس‌انداز بلندمدت = شبه پول
واحد پولی $1700 =$

واحد پولی $1180 = 1700 - 520 =$ حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

واحد پولی $6130 = 4430 + 1700 =$ نقدینگی

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۸۹- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

$100 \times \frac{CPI_{\text{قبل}} - CPI_{\text{سال}}}{CPI_{\text{سال}}}$ = محاسبه نرخ تورم

درصد $10 = \frac{860 - 9460}{860} \times 100 =$ درصد تغییرات CPI در کشور A

درصد $10 =$ درصد تغییرات CPI در کشور A = درصد تغییرات CPI در کشور B

$\frac{10}{100} = \frac{17600 - x}{x} \Rightarrow \frac{1}{10} = \frac{17600 - x}{x}$

$\Rightarrow \frac{1}{10} = \frac{17600 - x}{x} \Rightarrow \frac{1}{10}x + x = 17600 \Rightarrow$

$\frac{1}{10}x = 17600 \Rightarrow x = \frac{17600}{1/10} = 176000$ واحد پولی

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۹۰- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

- به سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌کند، سیاست‌های پولی می‌گویند. این روش‌ها شامل سیاست بازار باز (خرید و فروش اوراق مشارکت) است.

انواع سیاست‌های پولی	در چه شرایطی این سیاست توسط بانک مرکزی به کار گرفته می‌شود؟	روش‌های اعمال این سیاست:
کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی)	زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن	بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به مردم، به‌طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد و تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را کاهش دهد.
افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی)	در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد.	بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به‌طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.

- گاهی علت تورم نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه است. در این صورت دولت برای مقابله و کنترل تورم باید میزان عرضه کالاها را افزایش دهد. دولت به دو روش «افزایش ظرفیت‌های تولیدی» و «افزایش واردات» می‌تواند عرضه را افزایش دهد.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

دفتريه پاسخ ✓

عمومي دهه (رشته انساني)

۴ اسفند ماه ۱۴۰۲

تعداد سوالات و زمان پاسخ گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۵
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۵
زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۵
جمع دروس عمومی	۳۰	—	۴۵

طراحان

فارسی (۱)	حسن افتاده - مریم پیروی - حسین پرهیزگار - امیر محمد حسن زاده - فاطمه جمالی آرانی
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی - فردین سماقی - مجید فرهنگیان - مرثیة محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۱)	رحمت الله استیری - مجتبی درخشان گرمی - محسن رحیمی - میلاد رحیمی دهگلان - عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	مرثیة منشاری، الهام محمدی	—	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	سکینه گلشنی	—	محمدصدرا پنجه پور
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی، رحمت اله استیری	—	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رتوفی
حروفنگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۴»

(مریم پیروی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غنا: توانگری، بی‌نیازی (غنا: موسیقی)

گزینه «۲»: حنین: نام نبردی است در منطقه حنین (بین مکه و طائف) که میان مسلمانان و کافران پس از فتح مکه روی داد.

گزینه «۳»: توسن: اسب سرکش، متضاد رام

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۳»

(امیرمهر حسن زاره)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سرمشق و اسوه

گزینه «۲»: تلافی شکست

گزینه «۴»: متن تقریظ

(املا، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۳»

(امیرمهر حسن زاره)

ب) حسن تعلیل: دلیل سیاه بودن پارچه خانه خدا عزاداری خداوند برای امام حسین (ع) است که دلیل زیبا و شاعرانه و در عین حال تخیلی است.

د) استعاره: «شعله» استعاره از «عشق و دل بستگی به میهن»

الف) جناس: «گر، سر» و «تن، من» و «بسوزی، بدوزی»

ج) تشبیه: «جام توحید» و «تیغ ستم» اضافه تشبیهی هستند.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۰۴- گزینه «۴»

(مریم پیروی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مشبه: اشیا / مشبه به: گنجینه‌هایی از رازهای شگفت خلقت = تشبیه

گزینه «۲»: مشبه: اینجا / مشبه به: آیین تجلی همه تاریخ = تشبیه

گزینه «۳»: مشبه: فتح / مشبه به: آفتاب = تشبیه

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۸۰)

۱۰۵- گزینه «۴»

(هسین پرهیزگار- سبزواری)

فقط در این گزینه پیوند وابسته‌ساز «تا» وجود دارد و سایر گزینه‌ها فاقد پیوند وابسته‌ساز است.

تا با خاک انس‌نگیری راهی به مراتب قرب‌نداری

وابسته هسته

(دستور زبان فارسی، صفحه ۷۹ و ۸۰)

۱۰۶- گزینه «۲»

(هسن اختاره- تبریز)

در گزینه «۱» واژه (من) / در گزینه «۳» واژه (او) / در گزینه «۴» واژه (سعدی) در ابتدای مصراع نخست آمده است و نهاد هستند. اما در گزینه «۲» در ابتدای مصراع نخست، مفعول آمده است.

(دستور زبان فارسی، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه «۱»

(فاطمه جمالی‌آرانی)

در گزینه «۱» مجاز وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: (پیمانه) مجاز از شراب یا نوشیدنی داخل پیمانه است.

گزینه «۳»: (ماه) مجاز از نور ماه، (قدح) مجاز از شراب یا نوشیدنی و (فردا) مجاز از آینده است.

گزینه «۴»: (دست) مجاز از قدرت و توانایی و (زبان) مجاز از توانایی سخن گفتن است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۸۳)

۱۰۸- گزینه «۴»

(فاطمه جمالی‌آرانی)

در این بیت به برخی از صفات خداوند (همچون: خالق آسمان‌ها، پدیدآورنده زمین و بی‌نیاز بودن از هر چیز) اشاره شده است اما بیت، اشاره به یگانه‌پرستی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شاعر، خود را یگانه‌پرست معرفی می‌نماید.

گزینه «۲»: (ناز یکی را کشیدن) قرینه‌ای است تا ذهن، مفهوم یکتاپرستی را به یاد آورد.

گزینه «۳»: (هر که ایمان دارد جز یک رنگ مطلق را مشاهده نمی‌کند) یگانه‌پرستی را به ذهن متبادر می‌سازد.

(مفهوم، صفحه ۸۴)

۱۰۹- گزینه «۳»

(هسین پرهیزگار- سبزواری)

معنی آیه «تنها با نام و یاد خدا دل‌ها آرامش و اطمینان می‌یابد» که این معنا و مفهوم دقیقاً در بیت گزینه «۳»، تکرار شده است.

در بیت گزینه «۲»، شاعر یاد خدا را عامل آگاهی و روشنی می‌داند.

(مفهوم، صفحه ۸۰)

۱۱۰- گزینه «۳»

(هسن اختاره- تبریز)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳» هر دو به «میهن دوستی و عشق به وطن» اشاره می‌کنند.

توجه شود که در گزینه «۴» سعدی می‌گوید اگر شرایط در وطن سخت است؛ باید مهاجرت کرد.

(مفهوم، صفحه ۸۲)

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

یک در، مخصوص پیامبران و صدیقان، یک در، مخصوص شهیدان است.
 - بهشتیان بالاترین نعمت بهشت، یعنی رسیدن به مقام خشنودی خدا را برای خود می‌یابند و از این رستگاری بزرگ مسرورند.
 - در آیات سوره معارج می‌خوانیم: «و آن‌ها که امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند و آن‌ها که به راستی، ادای شهادت کنند و آن‌ها که بر نماز مواظبت دارند، آنان در باغ‌های بهشتی گرامی داشته می‌شوند. (تکریم می‌شوند)»

(فریام کار، صفحه ۸۳ و ۸۴)

۱۱۲- گزینه «۳»

(مهیر فرهنگیان)

الف - سرنوشت ابدی انسان‌ها، براساس اعمال آنان در دنیا تعیین می‌شود.
 ب - برای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و همچنین برای ثابت قدم ماندن در این راه، شایسته است اقدامات زیر را انجام دهیم:
 ۱- تصمیم و عزم برای حرکت ۲- عهد بستن با خدا ۳- مراقبت ۴- محاسبه و ارزیابی

(آهنگ سفر، صفحه ۹۶ تا ۹۹)

۱۱۳- گزینه «۴»

(مفسن بیاتی)

«إِنَّ الدِّينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا: کسانی که می‌خورند اموال یتیمان را از روی ظلم، جز این نیست که آتشی در شکم خود فرو می‌برند و به زودی در آتشی فروزان درآیند.»
 این آیه به تجسم عمل اشاره می‌کند.

(فریام کار، صفحه ۸۸)

۱۱۴- گزینه «۱»

(فردین سماقی)

از آنجا که هدف از خلقت انسان، رسیدن به مقام قرب خداوند است، پس در حقیقت، او مسیر و هدف اصلی زندگی ماست. هر کس این نکته را دریابد و زندگی خود را در مسیر این هدف قرار دهد، در دنیا زندگی لذت‌بخش و مطمئن و در آخرت رستگاری ابدی را به دست خواهد آورد.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۶)

۱۱۵- گزینه «۳»

(مهیر فرهنگیان)

اسوه قرار دادن پیامبر (ص)، بدان معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم؛ بلکه بدان معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک‌تر کنیم.
 توجه: گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به علت به کاربردن «همانند ایشان»، «عین ایشان» اشتباه است.

(آهنگ سفر، صفحه ۱۰۲)

۱۱۶- گزینه «۱»

(مهیر فرهنگیان)

مطابق سخن امام علی (ع): «ثمره المحاسبة صلاح النفس»
 امیرمؤمنان درباره چگونگی پیروی از ایشان می‌فرماید: «...امام شما از دنیایش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان، کفایت کرده است اما شما قطعاً توانایی این قناعت را ندارید؛ ولی با پرهیزکاری و کوشش [در راه خدا] و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.»

(آهنگ سفر، صفحه ۱۰۰ و ۱۰۲)

۱۱۷- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

بهشت را سرای سلامتی یا «دارالسلام» می‌گویند؛ چون هیچ نقصانی، غصه‌ای، ترسی، بیماری‌ای، جهلی، مرگ و هلاکتی و خلاصه، هیچ ناراحتی و رنجی در آنجا نیست و دوستان و هم‌نشینان انسان در بهشت، پیامبران، راستگویان (صدیقان)، شهیدان و نیکوکاران هستند نه فرشتگان و ملائکه.

(فریام کار، صفحه ۸۳)

۱۱۸- گزینه «۳»

(مفسن بیاتی)

رسول خدا (ص) در ضمن نصیحت‌هایی که به یکی از یاران خود می‌کرد، فرمود: «برای تو ناچار هم‌نشینی خواهد بود که هرگز از تو جدا نمی‌گردد و با تو دفن می‌شود ... پس دقت کن، هم‌نشینی که انتخاب می‌کنی، نیک باشد؛ زیرا اگر او نیک باشد، مایه انس تو (مونس) خواهد بود و در غیر این‌صورت، موجب وحشت تو می‌شود، آن هم‌نشین، کردار توست.»

(فریام کار، صفحه ۸۸)

۱۱۹- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

هنگام ورود بهشتیان به بهشت، فرشتگان برای استقبال به سوی آنان می‌آیند و به بهشتیان سلام می‌کنند و می‌گویند: «خوش آمدید، وارد بهشت شوید و برای همیشه در آن زندگی کنید.» بهشتیان می‌گویند: «خدای را سپاس که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.»

(فریام کار، صفحه ۸۳)

۱۲۰- گزینه «۲»

(فردین سماقی)

برای حرکت در مسیر هدف، وجود اسوه و الگوهایی که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند، بسیار ضروری است؛ زیرا وجود این الگوها، اولاً به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است. ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر این‌که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

(آهنگ سفر، صفحه ۱۰۱)

زبان انگلیسی (۱)

۱۲۱- گزینه «۱»

(رحمت الله استیری)

ترجمه جمله: «وقتی خواهرم زنگ زد، داشتم ظرفها را می شستم. ما به مدت یک ساعت صحبت کردیم.»

نکته مهم درسی:

با توجه به زمان فعل "rang"، در جای خالی نیاز به زمان گذشته داریم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). از سوی دیگر، عمل «زنگ زدن» در حین عمل «شستن ظرفها» اتفاق افتاده است، پس در جای خالی نیاز به زمان گذشته استمراری داریم (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۱۲۲- گزینه «۴»

(رحمت الله استیری)

ترجمه جمله: «من داشتم صحبت می کردم که علی و رضا وارد کلاس شدند و خودشان را معرفی کردند.»

نکته مهم درسی:

فعل "introduce" به معنای «معرفی کردن» به صورت مستمر انجام نشده است، پس نمی توانیم از زمان گذشته استمراری استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). از سوی دیگر، مرجع ضمیر انعکاسی به کار رفته در جای خالی مشخصاً جمع است، پس نیاز به ضمیر انعکاسی "themselves" به معنای «خودشان» داریم.

(گرامر)

۱۲۳- گزینه «۳»

(مجتبی دروشان گرمی)

ترجمه جمله: «دیشب از [ساعت] هفت تا ده مشغول تایپ مقاله‌ای بودم که برای دوره پژوهشی‌ام نوشته بودم.»

نکته مهم درسی:

یکی از موارد کاربرد گذشته استمراری بیان کار یا کارهایی است که در یک دوره زمانی در گذشته ادامه داشته است.

(گرامر)

۱۲۴- گزینه «۳»

(مسن ریمی)

ترجمه جمله: «در کلاس، ما شعرهای مورد علاقه خود را با صدای بلند خواندیم، شادی خود را با دوستان در میان گذاشتیم و مهارت‌های خواننداری خود را تمرین کردیم.»

- (۱) منتشر کردن
(۲) حل کردن
(۳) خواندن، قرائت کردن
(۴) آموزش دادن

(واژگان)

۱۲۵- گزینه «۳»

(مجتبی دروشان گرمی)

ترجمه جمله: «همان طور که بزرگ می شوید، به دانستن آنچه در جهان دارد اتفاق می افتد، علاقه مند می شوید و شروع به توجه به رویدادهای مهم جهان می کنید.»

- (۱) گهواره
(۲) دانش
(۳) علاقه
(۴) موفقیت

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۴»

(میلاد ریمی هگلان)

ترجمه جمله: «شما نباید هر چیزی را که در اینترنت می خوانید باور کنید زیرا هر چیزی که آنلاین می بینید یا می شنوید، درست نیست.»
(۱) جستجو کردن
(۲) رشد کردن، توسعه دادن
(۳) ترک کردن
(۴) باور کردن

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

ابن سینا پزشک معروف اهل ایران بود. زمانی که فقط ۱۶ سال داشت، تصمیم گرفت در رشته پزشکی تحصیل کند و در آن بسیار ماهر شد. یک روز پسر یک پادشاه به شدت بیمار شد. مرد جوان فکر می کرد گاو است و می خواست توسط قصاب کشته شود. او نه غذا می خورد و نه داروهایش را مصرف می کرد و بسیاری از پزشکان نمی توانستند به او کمک کنند. پادشاه در مورد ابن سینا شنید و از او کمک خواست. ابن سینا با دقت به مشکل مرد جوان گوش داد و نقشه زیرکانه‌ای اندیشید. او لباس قصابی پوشید و وانمود کرد که آماده کشتن «گاو» است. اما بعد او [ابن سینا] گفت که گاو خیلی ضعیف است و باید اول غذا بخورد و قوی تر و چاق تر شود. مرد جوان بعد از شنیدن این حرف، شروع به غذا خوردن و مصرف داروهای خود کرد. ابن سینا از او مراقبت کرد و تنها در عرض یک ماه مرد جوان بهتر شد.

۱۲۷- گزینه «۳»

(عقیل مسمری روش)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد مرد جوان صحیح نیست؟»
«پدر او یک پزشک بود.»

(درک مطلب)

۱۲۸- گزینه «۴»

(عقیل مسمری روش)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخط دار "he" به "Avicenna" (ابن سینا) اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه «۳»

(عقیل مسمری روش)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، ابن سینا چگونه به مرد جوان کمک کرد؟»
«او مرد جوان را وادار کرد غذا بخورد و داروهایش را مصرف کند.»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه «۱»

(عقیل مسمری روش)

ترجمه جمله: «از متن می فهمیم که مرد جوان شروع به غذا خوردن کرد چون ...»
«می خواست چاق و قوی شود»

(درک مطلب)